

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

Leto VIII.

BUENOS AIRES, 1. MAJA 1937

Štev. 17.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Delavski praznik

V nekoliko boljših razmerah nego prejšnjo dolgo vrsto let, ko je svetovna gospodarska kriza hudo pritskala v vseh državah, praznuje danes delavstvo vseh dežel svoj letošnji praznik 1. maj. Po bridkem trpljenju, ko so milijoni družin radi brezposelnosti prenašali najhujšo bedo, izgleda sedaj, da je svetovno gospodarstvo prebolelo eno največjih kriz, kar jih pomni zgodovina, ter da nastopajo boljši časi.

Tudi če kriza popolnoma mine in se umakne novi dobi blagostanja, spomin nanjo ne bo izginil, saj je zarisala globoke in neizbrisne gube v čela mater in očetov, ki niso imeli niti toliko, da bi otroke nasitili ter je zapustila seldove v zrahlanem zdravju milijonov mladih ljudi, ki so doraščali v časih najbridkejšega pomanjkanja.

In če nastopi nova prosperiteta, bo stal ne sam ospomin na krizo, marveč tudi nauk, ki nam ga je prinesla. Videli smo, kako so na eni strani uničevali ogromne količine žita in drugih živil, in kako so na drugi strani milijoni gladovali; spoznali smo, da je gospodarski stroj sveta, ki je človeštvu v zadnjih sto letih pomagal, da je napredovalo z orjaškimi koraki, danes že preveč ranljiv ter da povzroča vsako neravnovesje med proizvodnjo in porabo težke in vsak krat delj časa trajajoče krize. In menda še nikoli tako, kakor v zadnjih letih, se je pokazala krivičnost današnjega socialnega nereda v kričeih in v nebo vpajočih kontrastih med črno bedo najširših plasti ljudstva in razkožjem malega števila gospodarskih mogotcev.

Kriza je povzročila, da so se močno okrepile vrste onih, ki stremijo po boljši in pravičnejši socialni uredbi, ki naj vsakemu članu človeške družbe zagotovi človeka dostojno življenje. Dobrin je na svetu dovolj za vse ljudi in vseh možnosti proizvodnje svet še dolgo ne bo izrabil. Le porazdelitev dobrin je krivična in nespametna. Ali ni bila to tragična komedija, da so velike množice morale stradati, ker je bilo na svetu preveč žita? Da so milijoni morali hoditi bosí in razcapani, ker so industrijski mogočniki vrgli delavstvo na cesto ter so razlagali, da je to potrebno, ker je obuvala, oblek in drugih stvari preveč na svetu?

Stroške takšnih velikih in tragičnih zablod človeške družbe mora plačevati proletarijat, delavski in uradniški; in plačevati jih mora s svojo krvjo, s svojim zdravjem, s svojimi telesi, katera hirajo in propadajo v dobah pomanjkanja, ki jih prinašajo krize. Zato je seveda med delavskimi in uradniškimi sloji težnja po preureditvi človeške družbe najbolj živa, najbolj močna.

A kako to preureditev doseči, kako jo izsiliti? Cela vrsta gibanj in strank od fantastičnih Townsendovih načrtov pa do tehnokracije ameriških inženjerjev, od zmernega krščanskega socializma, ki hoče rešiti človeštvo vseh nadlog z uveljavljenjem Kristusovih načel o ljubezni do bližnjega, pa do Trockijeve četrtne internacionale, ki misli, da se bodo narodi rešili vseh težav, če se svet okoplje v krvi sve-

Grozote vojne v Euzkadiju

ŠPANSKI REVOLUCIONARCI SO S POMOČJO LETAL UNIČILI BA SKIŠKO MESTO GUERNICO TER POMORILI TRETJINO NEOBORO ŽENEGA PREBIVALSTVA — OG ORČENI PROTESTI VSEGA SVETA PROTI TAKŠNEMU NAČINU VOJSKOVANJA — POLOŽAJ PRI BILBAU IN DRUGOD.

Revolucionarna vojska, ki operira pod vodstvom generala Mola v Euzkadiju, kakor imenujejo Baski svojo deželo, je po prvem uspešnem ofenzivnem pohodu naletela na velike ovire, ki so jo več tednov držale na enem in istem mestu; ljudstvo se je bilo oborožilo, da brani svojo svobodo pred fašističnimi generali (Baski so šele pred nedavnim dobili avtonomijo, za katero so se borile cele generacije, pa so prepričani, da jo izgube, če v deželi zavladajo revolucionarji, katerih voditelji so že večkrat izjavili, da so proti slehernemu avtonomističnemu gibanju v Španiji) in tudi narava, nevihte in snežni zameti, so revolucionarni zaviralji pot tako, da so Mola in člani njegovega generalnega štaba postajali že nestrpni. Mudi se jim, da bi zavojevali Euzkadi, ker je dežela bogata na rudah in premogu ter ima tudi nekatere velike tovarne za izdelovanje orožja in municije. Nekatere časopisne vesti so zagotavljale, da je Mola objavil proglas, ki da so ga letala metala na baskiške naselbine, v katerem je grozil, da bo Euzkadi spremenil v kup ruševin, če se bo ljudstvo upiralo ter oviralo pohod revolucionarcev.

Dogodki v krajini Baskov

Ker se v sedanji španski državljanski vojni ne bije boj samo s puškami, topovi in drugim vojnim orožjem, marveč tudi s razširjanjem najrazličnejših izmišljenih vesti, ki morejo nasprotniku škodovati, se one novice tankovestnejšim ljudem niso zdele verjetne. V ponedeljek po se je dogodilo nekaj staršega, po čemer smemo sklepati, da vest ni bila izmišljena: general Mola je začel izvajati grožnjo. Več sto letal je tri ure zaporedoma bombardiralo zgodovinsko baskiško mestec Guernico, pomorilo več kot tretjino njegovih prebivalcev ter naselbino popolnoma uničilo.

Vsi poročevalci opisujejo to bombardiranje kot nekaj strahovitega in širijo se vesti, da so razdejanje

točne revolucije — vse te stranke, ki se tudi med seboj bijejo in koljejo, stremijo po enem in istem cilju: odpraviti socialne krivice in prineti človeštvu boljše čase.

Mi, kot izseljenci, nismo poklicani, da pri teh bojih sodelujemo; premalo nas je in v tuji hiši živimo. Kot delavci pa smo dolžni sodelovati vzajemno s sotrpini vseh drugih narodnosti pri nestranskih strokovnih delavskih gibanjih, katerih namen je boriti se, tudi v obstoječih družabnih razmerah, proti kapitalističnemu izrabljanju človeka. Delavski praznik 1. maja je praznik delavske solidarnosti in zato se tudi mi z vsem srecem pridružujemo današnjim proslavam.

mesteca oderdili pravzaprav nemški vojaški strokovnjaki, ki da imajo veliko besedo v generalnem štabu poveljnika Mole; da so pri bombardiranju sodelovala v velikem številu nemška letala ter da je bil pravzaprav to nekaj eksperiment nemškega vojnega letalstva, ki naj bi izvedencem iz "rajha" pokazal, kakšen uspeh morejo imeti moderna uničevalna vojna sredstva.

Razdejanje Guernice

Čujmo, kako opisuje dogodke kanonik Onaindia iz Valladolida, ki je v Biarritzu, na poti v Rim, sprejel francoske novinarje:

"Jaz sem eden izmed onih redkih prič", je dejal kanonik, "ki so še ostale žive po grozovitem zločinu, katerega so izvršili nad Guernico letalci, ki so v službi revolucionarcev. Onega popoldne, ko so razdejali Guernico, sem se slučajno mudil v tem svetem mestu Baskov, ker sem bil na poti v Marquino, odkoder sem hotel spraviti svojo mater in svojo sestro, da ne bosta v preveliki bližini fronte.

"Bil sem baš na poti, približno poldrug kilometer daleč od Guernice, ko se je ob 5. popoldne začelo obstreljevanje. Neko nacionalistično brzo letalo je priletelo nad mesto in sledilo so mu drugi trije avioni. Ti avioni so leteli prav nizko so s strojnimi streljali in ljudi, ki so se nahajali na ulicah. (V ponedeljek, ko so se izvršili dogodki, o katerih pripoveduje omenjeni katoliški svečenik, je bil v Guernicu semenj in je bilo zaradi tega zbranih v mestecu prav mnogo ljudi.) Prvim letalom je sledilo sedem velikih trimotornih obstreljevalnih letal, ki so spustila na mesto bombe običajne velikosti, dočim se je na obzorju pojavilo šest drugih avionov istega tipa. Ti avioni so vrgli an mestece vžigalne bombe. Uničevalno delo se nadaljevalo nova letala, ki so prihajala ena za drugimi, medtem pa so lažji avioni krožili ndulicami in streljali iz strojne na ljudi.

"Guernico obdajajo hribi in ljudstvo je bežalo tja, da bi se skrilo v gozdove. Letala so krenila za ljudmi ter jih kosila s svojimi strojnimi. Jaz sem zapustil avto, v katerem sem se vozil, ter sem se skril pod neki most v vodo, kjer sem ostal več ko poldruge ure. Avto so letala uničila.

"Pozneje sem šel v Guernico in sem videl, da je mesto gorelo na vseh koncih in krajih. Nikoli ne bom pozabil prizorov, ki sem jih tam videl. Po ulicah so ležala razmesarjena trupla starčkov, žensk in otrok. Drevesa na ulicah so bila okrvavljena in prav tako zidovi hiš. Povsod je bilo vse v krvi.

"Ko so reševalci prišli do bolnišnice, so ugotovili, da so vsi bolniki živi zgoreli v posteljah. Več ko 1000 oseb je bilo ubitih v Guernicu. Hiša mestnega sveta in cerkev Sv. Marije sta ostali pokonci, ker se nahajata na nekem griču daleč od mestnega središča. Edina vojaška objekta, ki ju je bilo mogoče izslediti v malem mestu — vojašnica in tvornica orožja — sta ostala nepoškodovana. Jasno je, da so letalci hoteli poklati prebivalstvo ter uničiti naselbino".

Takšna in podobna so poročila o razdejanju Guernice, ki je izzvalo val ogorčenja tudi pri takih listih, posebno katoliških, ki so doslej simpatizirali z uporniki. S prav posebnim zgražanjem piše o tem londonski tisk, izražajoč pri tem čuvstvanje angleške javnosti. V londonskem parlamentu so razni opozicijski poslanci interpelirali vlado, ali bo mirno gledala, kako revolucionarji s pomočjo tujih čet in letalcev, koljejo civilno prebivalstvo v Španiji.

Situacija v Bilbau

Revolucionarna vojska prodira proti glavnemu mestu Euzkadija, proti Bilbau, velikemu industrijskemu središču, ki je sedaj prenatrpano z ljudmi, ker so se vanj zatekli mnogi begunci iz krajev, katere so že zasedli ali jih pa ogrožajo revolucionarji. Euzkadijska vlada se boji, da bi revolucionarji ne ponovili tudi na Bilbaom ono, kar so storili z Guernico, pa se je radi tega obrnila na Francijo, Anglijo in drugam s prošnjo, naj bi druge države pomagale izprazniti iz Bilbaoa civilno prebivalstvo, predvsem ženske, otroke in starčke. Iz Londona in Pariza so baje že odgovorili, da bodo v tem pogledu radi pomagali.

Drugače pa je položaj v Bilbau nekoliko boljši, kar se prehrane tiče, ker je vključ blokada, ki jo je proglasil general Franco, prišlo v pristanišče več angleških ladij, nastorjenih z živili. Uporniške križarke so sicer skušale parnike nadlegovati, vendar pa radi intervencije angleških vojnih ladij niso mogle opraviti. Do španskih teritorialnih voda so parnike spremljale angleške vojne ladje, v španske vode se pa revolucionarne križarke niso upale, ker so bile tam že izpostavljene strelom iz baskiških topov. Franco je londonski vladi poslal jezen protest in je tudi nekaj grozil, a so mu iz Londona sporočili, da bodo na odprtem morju vedno ščitili svojo trgovinsko mornarico.

Na drugih frontah je položaj nespremenjen. Pri Madriu se še vedno bijejo za posamezne postojanke in strelske järke in revolucionarno topničarstvo redoma vsak dan obstreljuje mesto, najbrž iz jeze, ker revolucionarna vojska naprej ne more. Valencianska vlada je razpustila

RAZNE VESTI

V Španiji, v onem delu, ki je zaseden po revolucionarjih, se sedaj mudi buenosaireski odposlanec msgr. Gustavo Franceschi. Nesel je tja nabrane prispevke za obnovo in popravila 200 cerkva, ki so bile poškodovane ali porušene. V pogovoru z dopisnikom United Press se je izrazil, da se čuti jako zadovoljenga, ker je našel v teh krajih red in harmonijo med prebivalstvom.

14 rudarjev je izgubilo življenje v rudniku Ferdinand pri Plznu, na Češkem, ker se je zasul eden izmed rogov.

Novi angleški zastopnik, v osebi Eriha Phippsa, je v soboto prispel v Pariz, kjer bo prevzel posle angleškega poslanštva v Franciji.

Voditelj angleških laboristov Lansbury, ki je pred dnevi posetil Hitlerja v Berlinu in bil zelo zadovoljen z uspehom razgovora, je izjavil novinarjem, da namerava obiskati tudi Mussolinija.

Mussolini in nemški general Goering sta se v ponedeljek sestala v palači Venecia ter se čez eno uro pogovarjala o španskih zadevah. Zunanji minister baron von Neurath pa obišče Mussolinija 3. maja.

Več pilotov je izgubilo življenje, ko je padel pri Potsdamu vojaški avion in se razbil.

Ingrido Wiengrgen, hčerko paragvayskega ministra na Dunaju, so našli v avtu ustreljeno. Policija je zaslišala še več oseb, toda do sedaj morilca še ni mogla izslediti.

Madrijska policija je aretirala 19 oseb, ki so vohunile v prid Francu. Voditeljica te špijonaže je bila neka lepa umetnica, katere ime pa policija drži še tajno.

OKLOPNICA "ESPAÑA" SE POTOPILA

Pri Cabo Mayor je vladni avion bombardiral in potopil revolucionarno oklopnico "ESPAÑA". Del posadke se je rešilo na križarko "Velazco".

EKSPLOZIJA V RUDNIKU

V rudniku za premog, v grand Mambourgu v Belgiji, se je vzgal plin radi česar nastala strašna eksplozija, ki je povzročila smrt večih delavcev. Mnogo pa je bilo tudi ranjenih.

STAVKA BANČNIH USLUŽBENCEV PROPADLA

Bančni uslužbenci v Glasgowu so šli v stavko, katera pa je radi stavkolomcev popolnoma propadla.

S PADALOM SE JE REŠIL

Znani francoski letalec Raimond Delmonte, ki mu je motor eksploziral, ko je letel nad Istre, se je s padalom rešil.

madrijski vojni svet in nekoliko normalizirala razmere s tem, da bodo običanje posle vodili civilisti, dočim ostane general Miaja vrhovni poveljnik ljudske vojske na osrednji fronti.

Argentinske vesti

BERAČ POLN DENARJA

Policija je v sredo popoldne aretirala na križišču ulic Chacabuco in Independencia 39letnega Juana Varo, ker je beračil. Policaja ga je peljal na komisarijo, kjer so ga preiskali in našli pri njem nič manj kakor 748 pesov. Tako lenuhi odjedajo kruh res potrebnim.

PREPREČEN ATENTAT NA PODGUVERNERJA V SALTU

Pri vходу v hišo podguvernerja Salte Alberta Rovalettija, je bila najdena velika eksplozivna bomba. Postavljena je bila tja gotov z namenom, da bo eksplodirala v trenutku, ko bi kolo avta zadelo ob njo. Policija pravi, da ji je znano, da se je pripravljala atentat na guvernerja Patrona Costo in podguvernerja Rovalettija ter vodi v tem pravcu že štirinajst dni poizvedbe. Do sedaj je policija aretirala nekega Joseja Juareza, na katerega stanovanju je našla razne priprave za izdelovanje bomb, in dr. Navarreteja, ki je po mnenju policije tudi zapleten v to zadevo.

GRDA IN NEVARNA NAVADA

Zelo grdo navado imajo tukajšnji otroci in dostikrat tudi odrasli, da se igrajo z žoko na ulici, kar je že večkrat povzročilo hudo nesrečo. Tako se je zgodilo tudi v sredo dopoldne, ko so se otroci igrali na ulici Tucuman, višina 3635. Žoga, katera je skočila do srede ulice, je hotel 10 letni Armando Micciolo pobrati, da je ne bi strl kamion, ki je ravno prihajal po ulici, kolo pa je nesrečnega fantiča zgrabilo in ga tako stisnilo, da je ostal na mestu mrtev.

BOJ POLICAJEV S SUM-LJIVCEM

Policaja-kolesarja Francisco Dominguez in Miguel Grosso sta se v sredo nekaj po 9. uri peljala po ulici San Eduardo. Na višini Granaderos in Gavilan sta opazila dva sumljiva človeka, ki sta oprezala okrog oken in vrat. Kmalu sta tudi sumljiveca opazila, da prihajata moza postave, in sta jo pobrisala po

ulici Granaderos. Policaja pa seveda za njima. Kmalu sta ju dohitela ter zahtevala, da se legitimirata. Oba zlikovca pa sta tedaj skočila med drevesa v temo ter pričela streljati na policaja, ki sta tudi zagrabila za orožje. Streljanje je trajalo nekaj minut. Ko je ponehalo, je ležal eden od napadalcev na tleh, drugi pa se je v temi zgubil. Ranjen je bil tudi policaj Dominguez. Oba ranjenca so spravili takoj v bolnišnico Alvarez, kjer pa je napadalec, v katerem je policija spoznala nevarnega vlomileca, 28-letnega Joséja Pereza, kmalu izdihnil, ne da bi mogel dati kake izjave.

PETLETNICA URIBURUJEVE SMRTI

V četrtek so vsa narodna združenja obhajala spomin v Parizu 1932. leta umrlega generala Uriburua, voditelja septemberske revolucije.

KUGA V PARANA

V okraju Las Garras pri Campana — Paraná je na kupi zbolelo več oseb. Dva kamiona zdravnikov z zdravstvenimi pripravami se je takoj podalo v ogražene kraje. Policija pa po je napravila kordon, da jih izolira.

KROMPIR JE CENEJŠI

Ravnateljstvu za prehrano je uspelo doseči, da se krompir na trgih prodaja 1 kg 20 ctv. 2 kg se pa dobi za 35 ctv.

MORILCI RIEDLA PRIJETI

Policija je v San Martinu, v ulici Mitre 829 prišla tri napadalec na Nemea Riedla. Četrti "El Rusito" Jozef Kreiner pa je pobegnil in ga sedaj policija išče. Prijeti napadaleci, ki so še napad priznali so: Felix Bucci, ki je Riedla ustrelil, Armando Bevelacqua in Augusto Fareinitti, ki sta bila pri napadu soudeleženi. Stem je torej ta umor pojasnjen, ko se je o njem toliko govorilo, da je političnega značaja.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.

Odrpoto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
DOCK SUD

PRVA SLOVESKA KROJAČNICA LEOPOLD UŠAJ

Ob svoji deseti obletnici vam je porok, da boste vedno in v vsakem oziru najbolje posreženi.
GARMENDIA 4947 — Bs. Aires

POSŁANIK DR. CANKAR V JUG. PODPORNEM DRUŠTVU IN V JUGOSLOVANSKEM KLUBU

Prejšnjo soboto popoldne sta naš poslanik dr. Izidor Cankar in gospa obiskala "Jugoslovansko Pripomočno Društvo", ki ima svoj dom na Boki, ul. Almirante Brown 721, kjer so ju sprejeli člani odbora s predsednikom g. Ivaniševićem na čelu, damski odbor ter večje število članov društva, med njimi nekatere trdne in stare naše korenike, ki so zvesti člani tega podpornega društva že od njegove ustanovitve dalje. Društvo se je v zadnjih letih močno dvignilo in šteje sedaj okrog 500 članov — naših priseljencev in njihovih sinov.

Istega dne zvečer se je g. poslanik udeležil prijateljske večerje, katero je njemu v čast priredil tukajšnji Jugoslovanski klub v svojih prostorih ul. Lima 411. Udeležba je bila prav velika. Po večerji je predsednik kluba g. dr. S. Buljević pozdravil g. ministra ter se mu zahvalil za udeležbo, nakar so se oglašili k besedi še mnogi drugi govorniki, ki so izrazili svoje zadoščenje nad dejstvom, da se sedanji predstavnik naših domovinskih oblasti tako živo zanima za vse naše izseljenske ustanove ter da se od njegova prihoda v Buenos Aires pri like v naši naselbini mnogo izboljšale. Podčrtali so tudi velike zasluge, ki jih ima za klub njegov večkratni in tudi sedanji predsednik dr. Buljević.

G. poslanik se je zahvalil govornikom za prijazne besede. Naglasil je, da je prišel v Buenos Aires s trdnim namenom, da sodeluje pri delu za organiziranje naše kolonije, ki je bila v mnogih pogledih popolnoma zanemarjena; izboljšanje razmer v koloniji pa je pripisal predvsem splošnemu izboljšanju prilik v domovini in boljšanju gospodarskega položaja tu. Srečnejše razmere ustvarjajo tudi v izseljenstvu novo razpoloženje, ki obeta, da bo rodilo obilo lepih sadov za vso našo izseljensko skupnost. Posebej je še naglasil potrebo, da se Jugoslovanski klub razvije in okrepi tako, da se bo mogel častno vzporejati s podobnimi reprezentativnimi združenji drugih narodnostnih skupin v Buenos Airesu.

Prisrčno pozdravljen, se je g. poslanik, čez nekaj časa, poslovil.

Besede, ki bi mogle veljati tudi za kakšno naše društvo

Poročali smo v zadnji številki o incidentu, ki se je dogodil v tukajšnjem italijanskem kulturnem društvu "Nuova Dante", kjer je zastopnik policije prekinil predzadnjo soboto predavanje, s katerim je ta organizacija hotela otvoriti svoje letošnje prosvetne tečaje. Vodstvu društva se je posrečilo prepričati varuhe reda, da nima "Nuova Dante" nobenega opravka s politiko in tem manj še s kakšno ekstremistično politiko, pa se je zato otvoritev nemoteno izvršila v soboto 24. aprila.

Nekaj pa je le moralo biti, kar policiji ni dišalo. Italijanski protifašistični liberalni tednik "La Nuova Patria degli Italiani", ki v svoji zadnji številki komentira incident, priporoča vodstvu, naj bi delovanje društva ostalo v s e l e j le na kulturnem polju in naj ne posluša raznih vsiljivecev, ki hočejo tudi s kulturo uganjati samo politiko, in sicer cenene vrste politiko, s katero sami nič ne tvegajo, društvu

pa lahko mnogo škodijo. List pravi približno to le: Če bi tisti možakarji, ki povsod le svojo politiko vsiljujejo, bili res kaj vredni ter bi v resnici delali iz prepričanja, bi — posebno če so mladi — ne bojevali tu nedolžnih bitk z govornicami, z letaki in z nabiralnimi polami, marveč bi bili že zdavnaj tam, kjer se v resnici bije nevarni in krvavi boj za tiste ideale, ki jih oni imajo samo na jeziku.

Zgornje svarilo, ki ga je navedeni antifašistični italijanski list napisal na naslov organizacije "Nuova Dante", bi utegnil prav priti tudi na naslov kakšnega našega društva, kjer se vsiljujejo razni junaki besed in papirja.

OTVORITEV ŠOLE NA DOCK SUDU

Jutri 2. maja ob 3. popoldne se b ona svečan način otvorila jugoslovanska šola na Dock Sudu, ul. Facundo Quiroga 1723, za katero bo skrbel "Jugoslavenska šolska občina Dock Sud". Deca bo izvajala kratek program, nakar se bo vršilo vpisovanje šolarjev. Otvoritvi bodo prisostvovali kr. poslanik g. dr. Izidor Cankar in zastopniki Jugoslovanskega Centralnega Šolskega Združenja. K udeležbi vabi posebno jugoslovanske izseljence iz Dock Suda odbor "Jugosl. šolske občine Dock Sud".

NA ZNANJE ROJAKOM V VILLA DEVOTO

GPDS. v Villa Devoto je poslalo svoje zastopnike na uredništvo Slovenskega lista in se je prišlo do obojestranskega sporazuma. GPDS. v V. D. bo podpiralo S. L. s tem, da bo pridobivalo naročnikov, S. L. pa bo obratno podpiral s tiskom iniciative omenjenega društva.

Ob tej priliki omenjamo, da v kolikor se bodo posamezna društva zanimala za S. L. toliko bodo imela koristi od njega. Zisto velja tudi za ostale naše rojake in rojakinje ter za vso ostalo naselbino. Le če se bomo oden drugega podpirali, bomo na vseh poljih napredovali.

LISTNICA UPRAVE

L. F., Cordoba. — Ker smo že prej dobili slični dopis od drugod, je Vaš izostal. Pozdrav!

K. J., C. Rivadavia. — Na ovitku imate označeno do kdaj je plačana naročnina. Svoto petih pesov prejeli; manjka še en peso. Pozdrav!

V. M., Rosario. — Vašo zaostalo naročnino smo prejeli v redu kot tudi za naprej. Enako tudi za P. V. Pozdrav!

L. S., Cordoba. — List bomo ponovno pošiljali in bomo počakali za naročnino, kot želite. Pozdrav!

F. K., Avellaneda. — Vsem ne bomo nikoli ustregli. Vaše ravnanje pa je umikanje plašljivca. Sicer pa se radi enega človeka svet ne podere. Bodite pozdravljeni!

Albert S., Jernej L. in Franc P. — Naročnino, ki ste jo poravnali pri našem zastopniku na Banki Germaniko, prejeli v redu. Hvala! Sprejmite naše pozdrave!

NAROČNIKI IN NAROČNICE!

Mnogo jih je, ki so se odzvali našemu pozivu ter poravnali naročnino. Nekateri so prosili naj malo počakamo, ostali pa upamo, da hote tudi kmalu napravili svojo dolžnost. Naši upravi prihranite veliko dela, če prej poravnate naročnino kot vam list ustavimo. To pa smo že napravili nekaterim, drugim bomo pa prihodnji mesec.

Če je kdo, ki z listom ni zadovoljen, naj kar brez strahu pove. Vabimo pa vse tiste, zlasti z dežele, ki znate količkaj prijetei za pero, da tu pa tam pošljete kak dopis v list. Mnogo stvari se dogaja v vaši okolici, ki utegnejo tudi drugo zanimati.

KADAR ISČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires

Prvi ste vi!

V zadnjih mesecih se je krog naših klientov jako povečal in dnevno prejemo od njih zahvalna pisma, ker so bili njih bančni posli pri nas POCENI, HITRO in NAJTOČNEJE izvršeni.

TO JE NAŠE NAJVEČJE ZADOŠČENJE

ker je v PRVEM REDU ZADOVOLJNOST klientov, kateri poslujejo z nami dokaz, da hote tudi Vi postreženi kakor želite in zaslužite

NOBEDEN BOLJŠI kot SLOVENSKI ODDELEK

na

BANCO HOLANDÉS UNIDO

SOCURSAL BUENOS AIRES

Centrala:

CANGALLO 360

Podružnica:

CORRIENTES 1900

DENARNA NAKAZILA — HRANILNICA — PRODAJA VO' LISTKOV — IZSELJENSKA POŠTA (Postrestan

Restavrant - Parilla

In pivo za družine (familiar)

FIORDELLI

Pripravno za bankete — Poseben pokrit prostor na dvorišču. Odrpoto čez dan in ponoči

Av. SAN MARTIN 2688
U. T. 59-1656

Reklamna cena

JAME.

Popolno pohištvo za jedilnico in spalnico
\$ 225.—

Avda. SAN MARTIN 2706
U. T. 59-0504
(Na pol kvadre) Buenos Aires

IZKUŠENA BABICA

ANA CHRPOVA

Diplomirana v Pragi in v Buenos Airesu z mnogo letno prakso v bolnici Rawson Vsem slovenskim materam vedno na razpolago in za malo plačo

ENTRE RIOS 621
U. T. 38 Mayo 8182

Vesti iz organizacij

Ob priliki delavskega praznika

Danes je delavski praznik. In če je delavski praznik to je tudi naš in vsega človeštva, kajti velika večina nas je delavec.

Radi napredujoče civilizacije so nastali na svetu različni poklici, ki med delavstvom, bodisi ročnim ali umskim, nobene razlike. Vsak na svoj način in po svojih močeh se trudi, da doprinese svoj del k veliki zgradbi človeške družbe, v kateri bo sleherni našel svoj kos kruha in blagostanje.

Vendar dandanes na svetu ni tako kot bi moralo biti in bi lahko bilo, če bi ne bilo toliko nevednosti in malomarnosti med ljudstvom. Na mesto da bi iskalo svojega največjega sovražnika v sebi, ga išče drugod.

Delavstvo ni složno. Vsepolno malenkostnih predsodkov je ki jih eden drugemu očitajo in se tako prepirajo za majhna vprašanja, medtem ko velika gredo nerešena mimo. In tako se dobijo, ki ljudske strasti še bolj podžigajo in izrabljajo v svoje namene.

Po vsem svetu je približno enako. Ljudstvo še ni zrelo za svobodo in demokracijo. V sovjetski Rusiji vodijo delavsko državo z diktaturo in trdijo da mora tako biti, ker drugače da bi jo že imeli sovražniki delavstva v rokah ter mu določali fašistično usodo. V Združenih državah je predsednik Roosevelt napravil že vse vrste poskusov, da pomore ljudstvu do večjega blagostanja. Tudi po drugih državah je mnogo prizadevanja za zboljšanje splošnega položaja. Ampak glavni faktor spi in se za vse dobre iniciative le malo zmeni, in ta je — ljudstvo.

Delavstvo ne išče prave poti za zboljšanje svojega položaja. Moralo bi se samoizobraževati in organizirati ter se pripravljati za kulturno, gospodarsko in politično neodvisnost. Delavstvo pa se ravno za te svoje glavne stvari najmanj zmeni. Najraje naseda raznovrstnim frazarjem, ki iz njegove nevednosti kujejo svojo politično karjero.

Iz zgodovine bi se mogli marsikaj koristnega naučiti. Sicer pa ni treba nazaj posegati, saj imamo tik pred nosom šolo i pouk. Na Abesinijo je navalil sovražnik, ker je vedel, da jo bo s podkupovanjem poglavarjav in z lažnjivimi obljubami ter navsezadnje z orožjem uklonil.

Isto namerava general Franco s pomočjo italijanskega in nemškega fašizma napraviti v Španiji.

Ko bodo narodi kulturno in politično dovolj visoko, se takšne reči ne bodo dogajale. Samovolja diktatorjev vlada tam kjer je ljudstvo samo čreda poslušnih in navednih hlapcev, ki so takoj pripravljene svojega brata ubiti, če jim tako ukažejo.

Sedaj ko smo pogledali malo po svetu, je potrebno da se ozremo tudi v našo neposredno bližino.

Imamo svojo lastno glasilo, na katerega pa je norečen samo del našega izseljenstva! Imamo slovenska društva v katerih je samo nekaj desetih naših rojakov in rojakinj! Imamo slovensko šolo katero ne obiskujejo vsi otroci naših izseljenskih staršev!

Dragi izseljenci! Ali ste kedaj razmišljali, zakaj je tako in ni bolje in kdo nosi krivdo! Ali ste kedaj razmišljali, zakaj je potrebno lastno izseljensko glasilo, slovenske organizacije in slovenska šola in zakaj leži gospodarsko polje pred nami še popolnoma neobdelano?

Danes je delavski praznik. Pravilno je, da vemo, kaj se dogaja po svetu. Ne bilo pa bi prav, če bi se predvsem ne zanimali za našo lastno usodo. Če hočemo resnično koristiti delavski stvari, moramo najprevo pomagati samim sebi, ki smo pomoči najbolj potrebni. Isto bo napravilo delavstvo tudi drugod. In vsi skupaj bomo korakali delavskega cilju naproti!

Jan Kacin.

KROJAČNICA
Peter Capuder
se priporoča cenjenim rojakom
Río Bamba 879 — Bs. Aires

Majniška proslava v "Taboru"

V proslavo delavskega praznika priredi društvo "Tabor" v nedeljo 2. t.m., t. j. jutri, domačo zabavo v svojih prsotorih ul. Paz Soldan 4924. Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva. Kakor smo že doma, v starih krajih, proslavljali na kar najlepši način 1. majnik, tako je prav, da ga tudi v tujini proslavljamo; komu niso še vedno v živem spominu one impozantne manifestacije, s katerimi je naše delavstvo, posebno v Trstu, izpričevalo na 1. dan maja en samo svojo delavsko solidarnost, marveč tudi svojo narodno zavest? — Zabava prične ob 5. pop. in k obilni udeležbi vljudno vabi — Odbor.

Prva prireditev Slov. šolskega društva bo v nedeljo 9. maja

Slovensko šolsko društvo je nameravalo imeti svojo prvo prireditev preteklo nedeljo, vendar pa je dež, ki je tega dne prav obilno zalival zemljo, prekrizal društvu račune. Zato se bo prireditev, katere čisti dobiček je namenjen vzdrževanju naše šole, vršila v nedeljo 9. t.m. in bodo šolarji ta čas uporabili, da se še marsikaj lepega nauče ter bo torej program še bolj bogat, nego je imel biti preteklo nedeljo. Opozorimo naj že sedaj ljubitelje naše lepe pesmi, da bo na prireditvi nastopil tudi pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva.

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJK
Calle VILLARUEL 1476
U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

IZ CORDOBE

Žalostna usoda izseljenske družine.

Pred desetimi leti je bilo, ko se je z nekaterimi tovariši napravil na pot v Južno Ameriko rojak Marij Žbogar iz Prvačine pri Gorici. Kot mladenič je prišel v to deželo poln upanja na boljšo bodočnost.

Takoj, ko je zapustil parnik, se je odpravil v Cordobo, kjer si je hitro dobil delo kot sprevednik cestne železnice. Ko pa je izvedel, da se nahajajo nekateri njegovi sovaščani v nekem kamnolomu v provinci blizu Alte Gracie ter da tam za služijo na okordno delo do 10, večsih tudi do 12 pesov dnevno, je takoj pustil delo pri cestni železnici in se odpravil v kamnolom.

Med tem časom je prišla iz domovine njegova zaročenka Metoda Gorjan, iz Vogerskega, in sta se poročila. Samo par let sta bila srečna. Nekega dne se je v kamnolomu utrgal plaz kamenja in malo je manjkalo, da ni našel ubogi Marij smrt. Zlomilo pa mu je nogo v spodnjem členu nad stopalom. Bil je več mesecev v bolnišnici, a noga mu ni hotela ozdraviti. Ko je pretekel čas zdravljenja, so ga kratkoma poslali iz bolnice. Moral je hoditi več mesecev ob palici. Za delo je bil nezmožen. Podpore od uprave kamnoloma ni dobil nič, čeprav je vedno iskal svojo previco. V službo ga je vzela s ženo, bolj iz usmiljenja kot iz potrebe, neka nemška družina.

Naredil je prošnjo na železniško upravo, ki je imela v lasti tudi omejen kamnolom, da bi dobil službo čuvaja na železnici. Po nekaj mesecih mu je bila prošnja ugodno rešena. Bil je nameščen v Santiago del Estero, v zelo nezdravem kraju, kjer je še pitne vode primanjkovalo in so mu je enkrat na teden z vlakom dostavljali.

Žena je medtem obolela na pljučih. Zdravnik ji je svetoval, naj gre v provinco Cordobe. Mož jo je spremljal tja v svojo skromno hišico. Imela sta dva otroka. Odšel je zopet na svojo službo, a prosil je za premesitev. Tedaj so ga premesili na mejo provinca Sta. Fé in Cordoba.

Cerkveni vestnik

2. maja maša na Avellanedi, večer. nice na Paternalu.

9. maja maša v Saavedri, večernice na Paternalu.

23. maja bo na Paternalu sveta maša za tragično umrlega Lojzeta Bratuža.

Vsa solnčna Goriška ga je poznala. Saj je skoraj ni cerkve ne društvene dvorane od Furlanije pa gori do Vipave in Idrije, kjer ne bi pokojni dvigal veselje in navdušenje za slovensko pejem. Vsi zavedni, delavni slovenski ljudje, ki so se borili za svoj narod so ga poznali in tukaj? Ali niste mar vsi rojaki-izgnanci njegovi prijatelji? Bili smo mu prijatelji in svoje prijateljstvo mu bomo izkazali tako, da bomo molili za pokoj njegove duše v nedeljo 23. maja.

Združeni povski zbori bodo zapeli mašo, njegovo lastno kompozicijo — kompozicijo Lojzeta Bratuža, nepozabnega nam pevca.

Njegovi prijatelji in znanci in sotrpini, napojimo do zadnjega koticika cerkev na Paternalu dne 23. maja ob 10. uri na Av. del Campo št. 1653 (poleg bolnice Tornú).

Če ima morda kdo kako sliko pokojnega, ali kako skupino v kateri je videl pokojni Bratuž Lojze, prosim, če bi jo posodil. Naj sporoči tudi pomen slike. Kdaj in ob kakih prilikah je bila vzeta. Sliko naj prinese meni bodisi na Caseros 2780 ali ob priliki službe božje. Lahko jo da tudi uredništvu Slov. Lista.

Hladnik Janez.

Žena je z vsakim dnem bolj hiralna. Zdravniki so ji svetovali, naj se zateče v bolnici za jetične. Mož je prosil za dopust ter spremil ženo v bolnico. Sam pa je ostal pri otrocih. Kmalu pa je tudi on obolev na želodec. Imel je raka. Oddal je otroke v neki zavod in se je odpravil v bolnišnico iskati si zdravja. Preden je šel pod operacijski nož, se je poslovil od svoje žene in otrok s trdim upanjem, da bo potem kmalu okreval. Zgodilo se je drugače. V groznih mukah je umrl dne 7. aprila t. l. Naslednji dan bil pogreb, katerega se je udeležilo veliko število naših izseljencev kot tudi mnogo tujerodcev, posebno tujerodcev železničarjev. Pomilovanja vredni so otroci, ki so ostali brez očeta in bodo tudi brez matere kmalu, ker tudi z njo gre u koncu. Naše ikreno sožalje staršem v domovini ter bratom in sestram. Tebi, Marij, pa naj bo lahka tuja zemlja!

Soveščani.

Proda se: Harmonika triredna, bas, saksafon, klarinet in drugo po zelo ugodni ceni. Zglediti se pri Jorge Grosso, Giles 637, Av. Parral in Gaona. Buenos Aires.

V najem se odda: Lepa hišica, z veliko sobo in eno majhno, kuhinjo in teraso. eZlo ugodna cena. Calle Baigorria 3602, Villa Devoto.

V najem se odda: Sobico za moškega po zelo nizki ceni pri slovenski družini. Virgines 644, Buenos Aires.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADJSKE VOZNE LISTKE, bodisi pozivne ali odhodne, za Jugoslavijo in Italijo, kupujte samó pri BANCO GERMANICO. Izrabite priliko sedaj ko se je cena znatno znižala.

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele sveta, izvršujete samó potom BANCO GERMANICO.

ŠTEVILNO URADNIŠTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da bodete pri BANCO GERMANICO najboljše posluženi.

Obiščite nas in prepričali se boste!

Uradne ure: ob delavskih od 8 1/2 zjutraj do 7. zvečer, ob sobotah od 8 1/2 do 12 1/2.

JONKE & FERJANČIČ

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela. Zaloga panjev žnidarskega sistema. — Delo prvovrstno. — Cene nizke.

RIO CEBALLOS,
S. de Córdoba

Slovenska gostilna "GRUTA DE POSTUMIA"

Dobra postrežba, čisti in zračni prostori ter zmerne cene. — Rokom se priporoča

IVAN GAŠPERSIČ

Avenida Forest 621

Buenos Aires — Chacarita

KROJAČNICA "GORICA"

Vam nudi vsakovrstno blago za obleke in povrnike po najnižjih cenah Delo prvotno.

Se priporoča rojakom

FRANC LEBAN

Warnes 2191
Buenos Aires

Slovinci doma in po svetu

MASE ZADUSNICE PO VSEJ VIPAVSKI ZA POK. BRATUŽEM

Kljub težki atmosferi, ki je ležala nad Goriško po tragični smrti blagopokojnega Lojzeta Bratuža, so se za njim brale po vseh goriških in vipavskih cerkvah vse zadušnice. V osamljenih farah so brali pete sv. mase, v večjih krajih, kjer so sedeži raznih fašističnih organizacij, pa je bilo petje pri teh mašah zabranjeno. Cerkve so bile napolnjene in naš človek je molil ne samo za pokojnega, ampak tudi za skorajšno rešitev izpod težkega jarma, ki ne vzbuja v njemu samo sovrastva do italijanskega gospodarstva, ampak odtuja je tudi Bogu.

MUSSOLINIJEV OBISK V TRSTU

Šele sedaj je prišlo v javnost, da je ministrski predsednik Mussolini nameraval uradno obiskati Trst prve dni meseca marca. Vse priprave za obisk in sprejem so bile že končane. Tudi letaki, s katerimi bi javnosti obznanili prihod predsednika vlade, so bili že natisnjeni. Prav tako tudi povabila strankam po stanovanskih hišah, naj se oskrbijo z zastavami, ki se naj na določen dan razobesijo v pozdrav in na čast visokemu gostu. Z obiskom pa ni bilo nič. Zdi se, da je ministrski predsednik Mussolini obisk odpovedal, ko je zvedel, da so se nekateri izrazni krogi v Trstu neprikladno izražali o novem italijanskem notranjem posojilu in je njihovo mnenje prišlo na ušesa šefa vlade, ki je takoj sklenil, da "kaznuje" Trst z odpovedjo svojega obiska.

NASELJEVANJE ITALIJANSKIH KOLONOV PO NASIH VASEH SE NADALJUJE

Gorica, marca 1937. — One naše vasice, ki so oddaljene od glavnih prometnih cest in pa železnice, so se do danes še nekoliko vzdržale brez Italijanov. Razen učitelja, kakšnega poštnega uradnika, in kjer ni občinskih sedežev, skoro ni bilo dobiti drugega priseljence. Odkar pa so italijanski denarni zavodi začeli uveljavljati svoje terjatve za svoje hipoteke in so pregnali s kmetij naše ljudi, je po naših vaseh čim dalje več priseljencev. Na taka pose-

stva pošiljajo italijanske banke kolone iz Italije. Ti so sicer reveži ravno tako kot naš kmet, moramo se pa zavedati, da so poslani med naše ljudstvo z gotovim namenom. Mnogokrat se dobi med takimi priseljenci tudi podleže, ki delajo našemu človeku veliko škodo in krivico. Navadno pa so to preprosti kmečki ljudje, zgarani in sestradani, brez vsakršnih zlih političnih namenov, ki so jim popolnoma tuji. Otroci takih družin se navadno poslovenijo med našimi, ne marajo nič slišati ne o fašizmu ne o italijanstvu, in se celo doma izgibljejo italijanski govornici. Znano je nešteto slučajev, da starši svojih otrok ne razumejo, ker se doma pogovarjajo le v slovenščini. In ko nastane med njimi prepir in pretep, starši ne vedo koga naj kaznujejo, ker ne vedo zakaj se pripravajo. Tako sta se v Oseku pri Šempasu pred kratkim naselili dve družini, ki sta za vas pravo čudo. Nihče, razven onih, ki so odslužili vojaške, jih ne razume. Zdi se jim, ko da se je v vas za stalno naselil nekak cirkus. Toda bati se je, da ne bo takih cirkusov nekega dne le preveč med našimi kmeti.

OBSODBE RADI TIHOTAPLJENJA

V Tolminu so bili obsojeni: Anton Poljak in Peter Poljak iz Propetnega, ker sta tajno izdelovala vinski sok iz vtihotapljenja grozdja.

V Ajdovščini je bila zaprta 44 letna Marija Pegan, ker je prav tako kuhala vinsko žganje in ga prenašala pod svojo obleko.

V Volčji dolini je bila spravljen v ječo 41letna Viktorija Kavčič iz Tabora, ker je razpečevala vtihotapljeno vinsko žganje.

V Cirknem je bil spravljen pod ključ Anton Tolotta, doma nekje v notranjosti kraljevine, ker je prodajal jugoslov. vtihotapljenega cigarete znamke "Morava".

V Idriji so našli v hišah Marije Likar in Albine Likar večjo množino jugoslov. cigaret znamke "Drava", vtihotapljenih iz Jugoslavije. Aretirane so bile zaradi vtihotapljenja z tobakom še naslednje osebe. Angela in Antonija Peternel s Planine, Fran Jeram iz Cirknega (Pod lanišče), Justina Vojska iz Cirknega in Teofil Rupnik iz Cirknega. Vse navedene osebe čakajo obsodbe v zaporih. — Nadalje javljajo, da je bilo te dni aretiranih še mnogo drugih oseb, ki so odhajali v Jugoslavijo ali prihajali od tam s tihotapskimi nameni.

Dr. STOJADINOVIC O POLITIKI VLADE

Tekom proračunske debate v senatu je imel ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović v senatu daljši govor, v katerem je rekel med drugim:

Preteklo leto je vlada nadaljevala v celoti izvajanje svojega programa, ki ga je bila podala že v svoji prvi deklaraciji, ko se je predstavila temu visokemu domu 4. julija 1935.

Tako v notranji kakor v zunanji politiki, je vlada ostala zvesta tej deklaraciji. Načelo državnega in narodnega edinstva je bilo zadoštno poudarjeno, toda temu smo dočali še nekatere druga načela, brez katerih bi bilo prvo samo beseda brez vsebine. Zato se je v deklaraciji poudarilo popolno izvajanje in spoštovanje narodne enakosti in enakopravnosti vseh državljanov. Zato smo bili že takrat obljubili, da hočemo ne samo novo izdelavo, temveč tudi izvajanje obstoječih političnih zakonov prilagoditi težnjam in željam naroda. Zato smo že 4. julija 1935 poudarili željo, da naj se omogoči prava udeležba pri državni, banovinski in občinski upravi najširšim slojem prebivalstva. V tej smeri smo razvijali vse naše delovanje in če hočete biti nepristranski, če hočete odgniti kopreno strankarske nestrpnosti, boste ne samo vi na desnici, temveč prav tako tudi vi na levi priznali, da je vlada ostala zvesta svoji besedi, svojem programu in da je bilo pri njegovem izvajanju velikih in neizpodbitnih uspehov v vseh smereh in na vseh straneh.

Kdorkoli je zunaj objektivno spremljal potek te proračunske razprave, je moral priti do spoznanja, da kakšnih težjih očitkov glede vladnega dela ni bilo. Že samo dejstvo, da se je večina časa porabila za debato, ali so Srbi in Hrvati en narod ali ne, to najbolje dokazuje. Stališče vlade, ki se med prebivalstvom naslanja na jugoslovansko radikalno zajednico, je glede tega vprašanja znano iz programa te stranke. Toda ne glede na to se mi zdi, da je danes mnogo važnejše, da bodo vsi Hrvati zadovoljni v tej državi, da vse storimo, kar je v naših močeh, da se bodo tudi Hrvati čutili enakopravni s svojimi brati, da bodo tudi oni iskreno in vdano in toplo ljubili to našo državo, kakor jo ljubijo Srbi in Slovenci. To ima biti cilj naše politike.

Notranje razmere v naši državi so danes mnogo boljše, kakor so

bile, ko smo prevzeli državno upravo. Uspehom na polju notranje politike so se pridružili vidni uspehi tudi na polju zunanje politike. Osnovne črte naše zunanje politike, podane v deklaraciji 4. julija 1935, so se z uspehom izvajale v prejšnjem letu. Vdani ideji miru med narodi, zvesti paktu Društva narodov, smo razvijali v prijateljskem duhu naše razmerje z vsemi državami, s katerimi imamo diplomatske odnose.

GRANATA JE EKSPLODIRALA

Anton Klede, Anton Jukič in Anton Jug, znani pod imenom "trije Tončki", vsi trije doma iz Solkana pri Gorici, so na gori Sv. Katarine prekopavali zemljo ter na nesrečo zadeli na staro granato, ki je ostala tam še iz časov svetovne vojne. Granata je s strahovitim pokom eksplodirala in vsi trije Tončki so obležali grozno razmesarjeni v mlaki krvi. Sila poka pa je bila tako velika, da so drobci granate zadeli tudi skupino dalje proč stojećih treh delavcev, ki so bili tudi ranjeni. Ranjence so takoj prepeljali v bolnišnico Jukič je že med prevozom izdihnil. Klede in Jug se borita s smrtjo, ostali trije pa bodo kmalu zopet dobri.

Nova maša. Na velikonočni ponedeljk, 30. marca 1937 je imel na Gorah pri Idriji novo sv. mašo g. Gnjezda Stefan iz znane Podobnik-Govekarjeve družine. Blagi materi je Bog dal za veliko noč najdražji velikonočni piruh — novomašnika.

Grgar je dobil novo fašistično vodstvo, in sicer so bili imenovani v direktorij krajevenga fašija naslednji pristaši: Ivo Rossi, Sebastiano Candura, Giuseppe Balestra in Miha Šuligoj.

Tudi v št. Vidu na Vipavskem je bilo imenovano novo krajevno fašistično vodstvo. Imenovani so naslednji člani: Ferdinando Poštovan, Ciril Pelicon, Aleksander Sluban, Viktor Semen.

LJUDEVIT PIVKO UMRL

Na velikonočni ponedeljek je umrl v Mariboru dr. Ljudevit Pivko, star 57 let, bivši srednješolski profesor, čigar ime je zaslovelo po vsem svetu za časa svetovne vojne, ko je na italijanski fronti zapustil avstrijske vrste, prestopil s svojim oddelkom na tran zaveznikov ter se do konca vojne boril za zlom Avstrije. Storil je s tem veliko za osvoboditev Slovencev izpod avstrijskega jarma in narod mu bo za to trajno hvaležen.

PLAZ ZASUL 20 SMUČARJEV — DEVET MRTVIH

Iz Tržiča poročajo, da se je dogodila 29. marca strahovita nesreča pod Štoržičem. Navedenega dne je tržiška podružnica Slovenskega planinskega društva imela smučsko tekmo, katere se je udeležilo 25 tekmovalcev. Ko so šli po takozvanem Škarjevem robu, se je utrgal velikanski plaz, ki je zasul smučarje in jih pokopal pod seboj. Nek domačin je opazil katastrofo ter takoj odhitel v bližnje vasi in v Tržič, kjer je prosil za pomoč požarno brambo, ki se je takoj odpravila na kraj nesreče. Začeli so brž z odkopavanjem in po velikih naporih se je posrečilo izveleči iz snega enajst ponesrečencev, ki niso imeli prehudih poškodb, devet smučarjev pa je našlo smrt v snegu.

Žrtve te pretresljive nesreče, ki je pogreznila v žalost ves Tržič in okolico, pa tudi ostale slovenske kraje, so:

Vinko Šarabon, star 34 let, oče treh otrok; Ovsenek Mirko, star 17 let; Plajbes Rudolf, star 23 let, predilniški delavec, in njegov brat Viljem, star 23 let; Stegnar Kristijan, 23leten kovač; Kostanjevec Ladislav, 21leten delavec; Majdič Jožef, delavec, star 24 let; Lombar Vinko, 16leten kovaški delavec, in Thacič Adalbert, 15leten šolar.

Minister za telesno vzgojo naroda je nakazal 20.000 dinarjev za stroške pri izkopavanju trupel in za pogrebne stroške.

JUGOSLOVANSKI IZUMITELJI RAZSTAVLJAJO

Jugoslovanski izumitelji letos že razstavljajo na mednarodnem velesejmu v Milanu in bodo otvorili tudi svojo posebno razstavo v Parizu. Naši izumitelji so se združili v stanovski organizaciji že pred štirimi leti. Organizacija posluje za vso državo, svoj sedež pa ima v Zagrebu, Palmotičeva ulica 78. Izumitelji, ki se želijo udeležiti razstave, dobijo od organizacije vsa pojasnila. Rok za prijave udeležbe razstave je do 25. t.m. Organizaciji je uspešno, da ne bo udeležba pri obeh mednarodnih razstavah izumiteljev povzročala nobenih stroškov in da bodo izumi na razstavo poslani na državne stroške. Združeni v stanovski organizaciji dosega naša izumiteljska lepe uspehe in zdaj jim bo dana priložnost, da uveljavijo svoj sloves tudi v mednarodnem svetu. Dokler izumitelji niso bili organizi-

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)
KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju.
ŽIVCNE BOLEZNI: Nevrastrerija, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ZELODEC: upadel, razširjen, kislino, težka prebava, bruhanje, rane.
GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GELO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070
Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA

469 SAN MARTIN 469

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dra. A. IZAGUIRE-a.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

— Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obli, stisk, jetrah, žolčniku, žilčevju itd. Za bolnike iz notranjosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pismenim potom, za mali honorar. Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.

V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI
SUIPACHA 28

rani, so dragocena dela šla v tujino. Tako n. pr. izum izumitelja Janeša od Sv. Ivana Zelina, ki je izumil aparat za pobiranje prahu Nikogar ni bilo, ki bi bil našo industrijo in trgovino opozoril na ta izum in izumitelj je bil prisiljen odpotovati v inozemstvo, kjer je zdaj ravnatelj tovarne, v kateri se izdelujejo njegovi aparati.

ROPARSKI UMOR

Upokojeenga majorja Ivana Kovačiča so našli mrtvega, vsega razmesarjenega, v njegovem stanovanju. Našla ga je policija, katero so bili sosede obvestili, da majorja Kovačiča že več dni ni bilo na izpregled. Ivan Kovačič je bil generalstabni major nekdanje avstrijske vojske. Med vojno je bil prideljen avstrijski okupacijski oblasti za Srbijo in je služboval kot vodja muzeja in znanstvenega inštituta v Beogradu. Po njegovi zaslugi so bile naši državi ohranjene mnoge dragocenosti beograjskega muzeja. Avstrijske oblasti so majorja Kovačiča obtoževale, da je neke dragocene predmete iz muzeja skrival ali pa razdelil svojim srbskim prijateljem. Po dolgotrajni preiskavi je bil major Kovačič oproščen, upokojile pa so ga še avstrijske oblasti. Ivan Kovačič je bil ves posvečen znanstvenemu delu. Mnogo se je bavil z umetnostno zgodovino in botaniko, govoril in pisal je vse slovanske jezike, znal pa je poleg nemščine tudi pravilno latinski, francoski in italijanski jezik. V zadnjih letih je postal čudak in ni trpel v svojem domu nobenega tujega človeka. Posebno nezaupljiv je bil do žensk. Sam je pospravljaj svoj dom in urejeval svoj vrt, v katerem je gojil najrazličnejše vrste vrtnic. V svojem domu je imel tudi celo krdelo mačk. Neznani razbojniki so vdrli v njegovo hišo, meneč, da ima mož mnogo denarja. V hiši je bilo vse razmetano, umorjeni major pa je ležal na tleh sobe, katero si je bil uredil za raziskavni rastlin. V vsej hiši niso policijski organi našli niti pare.

O POGODBI Z ITALIJO

Vsi jugoslovanski listi so objavili obširna poročila o pogajanjih, ki so se vršila v Beogradu med italijanskim zunanjim ministrom grofom Cianom in predsednikom jugoslovanske vlade dr. Milanom Stojadinovićem, kakor tudi o končnem govoru, s katerim so se položili temelji za začetek nove dobe boljših sosedskih odnošajev med obema državama.

Iz beograjskih poročil posnema mo nekatere bolj zanimive vesti.

Listi v splošnem podčrtavajo prepričanje, da pomeni sklenitev beograjskega sporazuma začetek novega pravičnejšega režima za Slovenec in Hrvat v Julijski krajini. Na vidnih mestih opisujejo, kako je Ciano prečital brzojavko, s katero mu je Mussolini sporočil, da so vsi politični jetniki in konfiniranci slovenske krvi bili izpuščeni na svobodo povodom podpisa pogodbe; dr. Stojadinović je italijanskemu ministru segel tedaj v roko in okoli stoječi novinarji so s ploskanjem izrazili zadoščenje, s katerim so to vest vzele na znanje.

V političnih krogih so mnenja, da ureditev vprašanja jugoslovanske narodne manjšine v Italiji ni prepuščena samo dobri volji, čeprav v pogodbi o njej ni izrecno govora. Po splošnem prepričanju so bile v razgovorih med dr. Stojadinovićem in Cianom določene tudi konkretne obveze. Ob sklenitvi pogodbe so v Beogradu zatrjevali, da ho našim rojakom pod Italijo dovoljen pouk v materinskem jeziku v posebnih tečajih, pouk slovenskega verouka v cerkvah, izdajanje nepolitičnih listov in knjig ter da bodo oblasti dovolile tudi obnovitev nekaterih kulturnih in gospodarskih organizacij. Seveda pa je tudi Jugoslavija prevzela gotove obveznosti glede naših emigrantov v Jugoslaviji in glede raznih protitalijanskih gibanj.

Prav tako zagotavljajo poročila, da je Italija pristala na zatetje ustaške Paveličeve organizacije, katero je še pred nedavnim ne samo tolerirala, marveč tudi podpi-

rala; in jugoslovanski listi že pričbujejo vesti iz Italije, ki zagotavljajo, da so bila že 25. marca izdana vsem prefektom, t. j. načelnikom pokrajin navodila za takojšnje postopanje proti članom domobranskih ustaških organizacij, ki so se tedaj še nahajali zlasti v območju turinske in milanske province. Še istega dne so dr. Pavelič in vsi italijanskim oblastem znani vstaši dobili obvestila, da so izgnani iz Italije.

Nadaljnje informacije zatrjujejo, da je Italija sklenila razpustiti irendentistične organizacije, ki so doslej hujskale proti Jugoslaviji ter delale v Italiji propagando za "odrešitev" Dalmacije.

Seveda je iz pisanja listov razumeti ono, kar smo tudi mi svoj čas podčrtali v svojih komentarjih k beograjski pogodbi. Besede so prijazne in obljube lepe, vrednost pogodbe pa zavisi od dejanj. Tako piše na pr. ljubljansko "Jutro": "Ko bodo besedam sledila dejanja in se bodo pokazale blagotvorne posledice novega prijateljskega pakta v obmejnih italijanskih krajih, potem se bodo gotovo sami po sebi začeli zasipavati izvori medsebojnih nesporazumov in padale bodo ovire, ki so doslej branile ali vsaj otežkočale, da bi se razvilo med obema narodoma ozračje simpatije".

IZPRED SODIŠČA

Na šest mesecev zapora je bila v Gorici obsojena Marija Ušaj, ki je bila obdolžena, da je vsled nemarnosti povzročila smrt svojega sina Jurija, dve leti starega, ki je padel v vodno posodo in se utopil.

Na eno leto zapora je bil obsojen Frančišek Čermelj iz Ajdovščine, ker je zlorabljal in pretepal svojo ženo in svoja dva otroka Bernarda in Franca.

Frančišek Brajdič, star 65 let, doma iz Vrabičjega vrha, je tako prematil Franca Pokarja, da je mesec dni bolan ležal v postelji in mu je desna roka postala za trajno nerabna. Toda Brajdič je bil oproščen, ker je dokazal, da je Pokarja pretepel v dobri vrei, da je tat.

Pred državnim tožilstvom v Gorici sta se zagovarjala Rudolf Weinberger, doma iz Vrtojbe, in Ivan Weinberger, doma iz Mirne, ker sta bila od obmejne policije prijeta, ko sta pri Idriji hotela čez mejo v Jugoslavijo, ne da bi imela pri sebi kakršnihkoli prestopnih papirjev. Zagovarjala sta se, da sta brezposelna, da morata stradati in da sta se napotila v Jugoslavijo, da bi tam našla zaposlitve in živeža. Oblast, jima je verjela in ju oprostila.

Dva surova šoferja, eden, ki se piše Peter Testa in je šofer avtobusa, ter drugi z imenom Peter Krajnič, ki je vozil osebni avtomobil, sta se morala zagovarjati pred sodiščem, ker sta na široki cesti povozila do smrti nekega Daniela Martellanija. Peter Testa je bil obsojen na 7 mesecev strogeje zapora in na 1500 lir denarne globe, Peter Krajnič pa je bil oproščen.

MNOGO TURISTOV V JUGOSLAVIJI

Iz raznih krajev Jugoslavije, posebno iz Dalmacije, poročajo, da so imeli za časa velikonočnih praznikov izredno veliko število tujcev, ki so si prišli ogledovat krasote naše zemlje. Tako je na velikonočno soboto prišla iz Trsta v Ljubljano s posebnim vlakom 400 italijanskih turistov. Potovanje je organiziral italijanski državni potniški urad

Cit. Po prihodu v Ljubljano so se udeleženci napotili v razne turistične kraje Slovenije. Italijanski potniški urad Cit pripravila še nadaljnja izletniška potovanja v naše turistične kraje. V nedeljo 29. marca pa so prispeli posebni vlaki z madžarskimi turisti za Split in Sušak, ki jih je organiziral potniški urad madžarskih državnih železnic Ibus. Potovanja madžarskih turistov so v zvezi z nedavnim sporazum med našimi in madžarskimi železnicami.

v vsako izseljensko hišo "Slovenski list"

Vsevrstne bolezni notranje in zunanje VENERIČNE BOLEZNI

se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje — Prvi pregled brezplačen — Govorijo se jugoslovanski. — Ordinira: Od 3 — 8 zvečer

Dr Antonio Pereda

Medrano 151 — Buenos Aires

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENI Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo. Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

S. Saslavsky Av. SAN MARTIN 2579 Telef'on: 59-0522 Bs. Aires

FAVSTA

"Kadar pa odloži šlem in oklep, pridvorni meč in baršunasto ogrinjalo — kaj še ostane od njega? Lep kip, ki ni zmožen ne visoke misli ne odločnega ukrepa več... Odpustil je vojvodinji... a ne govori o tem! Crillonu je dal, da je odšel s svojimi tri tisoč možmi, in je s tem omogočil kralju vojevanje zoper našo stvar... Govoril je s Katarino de eMédici in njena prva beseda je zadostovala, da se je podrla vsa stavba načrtov ki sem jih po malem zgradila v njegovih šibkih možganih! Sredi najhujše stiske za denar sem mu dala priliko, da se polasti zaklada, dovolj ogromnega, da bi z njim osvojil kraljestvo; obveščena pa svojih zaupnikih, sem mu točno naznačila kraj in čas. Celo vojsko je postavil na noge, da je zavzel málín Sv. Roka; in ko ga je dobil v svojo oblast, ni bilo o zakladu ne sluha..."

Njene prsi so se burno dvigale. Tihó, tako tiho, da je niti Klavdina ni čula, je zamrmrala:

"Oh, zakaj nima vojvoda Guiški Puški Pardaillaove duše?... S takim orodjem bi se upala prevrniti svet... Skrivnosti, ki je bila izaklenjena v njenem srcu, so je dušila."

"Pravi junak", je nadaljevala z drhtečim glasom, "pravi vitez za madžovske prigode ni Guise v svojem bleščečem oklepu in satenastem telovniku... A videla sem pravega vitez in junaka; videla sem njega, ki bi se lahko povzpeli na prestol, če bi le hotel... Jój, kaj bi dala, da ga bolje spoznam in da doumem vsó njegovo misel!..."

Favsta je zdapeč obmolknjla. Toda Klavdina je videla in slišala vse...

Klavdina je uganila!

"Brezumnost!" je zamrmrala Favsta. "Jaz nimam srca. Nočem ga imeti!..."

"Zakaj ne, vladarica?" je vztrepela Klavdina. "Vsemogočna kraljica ste; zakaj ne bi bili tudi žena?..."

"Zato," je odvrnila Favsta s svojo običajno veličanstveno hladnokrvnostjo, "zato, ker hočem ostati devica, ne poznajoča slabosí ženskega srca. Ni ga pod soncem tistega, ki bi smel biti moj gospod!"

"Oh, gospa", je vzdihnila opatica, "jarem ljubezni je vendar tako sladak!..."

"Jarem ljubezni!" se je zdrznila Favsta. "Ljubezni!..."

Sklonila je glavo in vroča solza ji je obvisela na vječah; a že čez trenutek je dvignila oči in njen obraz je bil veder kakor zmerom.

"Tako je tedaj", je nadaljevala preprosto, kakor da je mahoma pozabila vse, kar je bilo dolej rečenega. "Oglejmo si zdaj Saizumo..."

Prednica je plosknla z rokami. Vrata so se odprla in ena izmed sestrá je stopila v sobo.

"Privedite ciganko", je ukazala Klavdina de Beauvilliers.

XXIII. Prikazen.

Mojster Claude je bil ostavil kneza Farneskega v paviljonu in je krenjil preko zelenjavnika. Nekaj stark v umazanih, malom razcepanih oblekah je delalo na gredah. Te ženske z velikimi, zagrenelimi lici so bile redovnice be. nediktinke. Videle so Claudea, ko je šel mimo njih; toda nobena ga ni ustavila, čeprav je bilo moškím prepovedano s. optiti na samostansko ozemlje.

Samo ena tistih stark je srdito za-

pičila motiko v tla in je pritajeno zagodrnjala nekaj o slabih časih in o pokvarjenih ljudeh.

"Eh", je dejala njena tovarišica, "ne moremo se pritoževati. Kaj bi bilo z nami, ako se ne bi časi kak bogat kavaler poslužil vrzeli?..."

"Oh, sestra, v žalostnih prilikah živimo. A kako naj obubožani samostan ne trpi razuzdanosti mladih sestrá, ko jim daje opatica sama najslabši zgled!"

"Kaj hočemo! Treba se je vdati... ali pa li prosjačit, kakor smo hodile lani..."

Claude je gotovo poznal čudne običaje tega samostana, ki je bil vzlic tedanji obči propalosti redka izjema med svojimi vrstniki. Ne da bi se skrival, je prekoračil zelenjavni vrt, dospel do razpadajočega poslopja in zavil pod obok. Tam je srečal mlado, zelo deklet v posvetni, dokaj zanikarni obleki.

Tudi ta deklina z drznilm nasmehom in izzivajočimi očmi je bila redovnica. Odločno je stopila pred mojstra Claudea in ga je vprašala s porednim glasom:

"Lepi gospod je brčkone kavaler iz spremstva, ki čaka pred velikimi vrati?"

"Kakopak," je rekel mojster Claude.

"Gotovo hoče posetiti katero naših sestrá?" je adaljevala deklina s pomembnim muzanjem.

"H gospo opatici grem", je odgovoril Claude.

"Oh, kako mrko gledate in kako žalos. en je vaš glas!" se je zdrznila redovnica. "A mati, opatica ima prav, kar razgovor s princeso, ki se izvóli zanimati za naš slromašni dom..."

"Izvrstno. Iz princesinega spremstva sem in naročeno mi je, naj jo poiščem."

"O, potem seveda... Pojdite, vrli mož." Zala žensčina je pokazala Claudeu dve setsri, ki sta se baš tedaj pojavili pod obokom. "Ako se namenjeni k opatici, stopite za tema dvema."

Ti dve sta nosili redovno obleko. Korakaj sta počasi, s pobešeno glavó in prekritanimi rokami. Prisotnost moškega ju ni vznemirila nič bolj od samih nun; samo oči sta pobesili še globlje. Med njima je tiho s. opala ciganka z rdečo krinko na obrazu: Saizuma.

Citude je krenil za njima po širokih stopnjah. Redovnici sta zavili v hodnik in potrkali na vrata. Ko so se odprla, sta prijeli Saizumo za roke in sta jo potegnili v sobo. Nekaj trenutkov nato sta se vrnili brez nje in sta počasi odšli.

Mojster Claude je stopil k vratom. Na pragu je obstal in se je z obema rokama prijel za glavo. Čudno mu je bilo pri duši. To, da ni srečaval na svoji strašni poti nikakih ovir, ga je tesnilo bolj od vseh nevarnosti, ki bi ga bile mogle obdati. A ne glede na to ga je težilo še nekaj neznanega, kar ni izviralo iz položaja, ampak od drugod... Kaj je bilo?

Claude je uzrl nedaleč od sebe priprta vrata. Odprl jih je in je vstopil; bil je v polmračni, tesni, povsem goli sobi. Prekrižal je roke, pobesil glavo na prsi in se zamislil. Čemu je prišel v ta kraj?...

Prišel je zato, da bi ubil Favsto ali da bi jo vsaj prijel in predal v roke kardinala Farneskega. Morilka njegove hčere je morala umreti. Ta misel je bila preveč neizogibna, da bi ga bila mogla vznemiriti. Kaj mu je tedaj razburilo domišljijo?

"Kdo je ciganka?" je ugibal mojster

Claude. "Zdi se mi, da sem že nekje videl te razpletene lase in to čudno hojo..."

Čisto je prestal misliti na kneza Farneskega in na Favsto.

"Čudno, kako me je prevzel pogled na neznanko," je rekel naposled sam pri sebi, majaje za glavo. "Kaj mi je do te ciganske žensčine? Menim se za njo!... Naprej!..."

Redovnici, ki sta privedli Saizumo v opatičino sobo, sta se hladno priklonili Favsti in sta nato izkazali Klavdina de Beauvilliers vse spoštovanje, ki pristóji prednici samostana.

"Vrlo, sestri", je dejala opatica. "Opravil sta."

Redovnici še niso zaprli vrat za seboj, ko se je Favsta obrnila k Saizumi ter jo je molče premerila z očmi. Ciganka pa je zdajci stopila k njej. Prijela jo je za roko in je vprašala z mrčnim glasom:

"Želite li, da vam povem srečo?..."

"Ne", je odvrnila Favsta. "Če hočete, jo lahko povem jaz tebi. Tudi jaz umem čitati človekovo prošlost z dlani."

Saizuma je začudeno pogledala ženo, ki jo je ogovorila s takimi besedami. "Kdo si?" je vprašala. "Ali si tudi ti ciganka?"

"Morda", je rekla Favsta. "A zakaj si ne snameš krinke, ko ti govorim z odkritim obrazom?"

Saizuma je zmajala za glavo. "Moja krinka je rdeča, če jo odvezem, se bo videlo, da mi je tudi lice rdeče od sramu. Vsi, kar jih je bilo v stolnici in na Grévschem trgu, so me videli... Oh, sram me je!" To rekši si je pritisnila roke na obraz, kakor da ji je krinka premalo.

CASEROS IN KROMPIR Z JESIHOM

Oni dan sem bil v Lurdu, da uređim radi majniškega in šmarničnega izleta, ki ga bomo priredili zadnje nedelje v majniku. Še malo naprej od Ville Devoto je to, na robu mesta, že izven, toda prav toliko mestu podobno, kot katerikoli drugi mladi del Buenos Airesa.

Takole nekaj korakov človeku včasih kar za potrebo pride. Lep dan, lepa cesta in 20 kvader se tudi ni dolga pot. Pa sem jo ubral naprej "dol po cesti prot novmu mesteci", kjer je v zadnjih letih zrastle celo mesto Caseros. Tudi naši rojaki so pripomogli k temu, saj je tam marsikatera slovenska hišica.

Le kaj za en šment jih je nesel dolji! Saj ni videti nič tovarov, kjer bi si kruh služili. I, kaj neki? Svet se je poceni kupil in ker leži sredi med dvema železnicama, med Larozes in Pacifico, je lahko dobra zveza z mestom in z delom.

Le kam bi človek krenil? Ulice so, toda kaj ko ni imen. Vprašam, kje je ulica Q... "No sé!" Vprašam drugega in zvem: "debe estar por allá o por allí"... Ne sedaj pa prav natanko vem. Komaj sem se nameril na krščansko dušo in ugotovil, da stojim na iskani ulici. Čast Bogu, številke pa so. Par lepih hiš! Dvomim, da bi si slovenski zidar mogel in utegniti tako lepo hišo postaviti. Saj vemo, da sebi zidajo le takrat, kadar ni drugega dela. Če pa drugega dela ni, pa spet denarja ni... zato sem kar naprej krenil in kmalu našel iskano številko. Prav na "eskijni".

"Bog daj dober popoldan!", tako sem pozdravil ženo, ki je prijetno iznenadena pritekla odpirat. Tam izza vrat sta pa kukali dve glaviči.

ZOBOZDRAVNIKA

Dra. Samoilović de Falicov
in **Dr. Feliks Falicov**

Sprejemata od 10 do 12 in od
15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

Nevarna stvar se je malima videl tak bavbav, črn od vrha do tal. Zato sta se kar skrili in le čez kofetove šalce skrivaj pokukavali od daleč.

Skromen domek so si postavili. Ki naj bi bil podoben onemu doma. Tam so visele grablje in kose pred hišo pod gankom. Kaj bodo tu kose in grablje!... Na njihovo mesto se je obesila kita česna in vrečica vrtnega semenja...

"S čim naj postrežem? Eno kavo, en čaj? En kozarec vina?", tako je žena skrbela. Toda, moral sem hvaležno odkloniti, zakaj če ima človek le pol želodeca mora biti z njim gospodaren, kakor gospodar za zadolženim domom. "Kadar bom prišel lačen okrog vogla, takrat pa prav rad", tako sem si zagotovil pravico za drugo priliko.

Večja deklica mi je pokazala pot dalje. "A, vi ste? Sem že slišala o vas. Da, da, gospod Drufovka, — saj ga poznate, — pride sem včasih in mi je pravil. Kar sedite."

"Da, sem, in kaj mislite, kaj me tod nosi? Ženin sem, ki na oheet vabi!"

"Na oheet?" a čigavo pa? Hentajte, to bo kar lepo, če bo tudi kaj dobrega!"

"Kako ne. Same dobrote — Saj se bere, da se je sv. Frančišek kar obližnil, ko je božje ime izpregovoril. In na tako svatovščino vas vabim. To bo zadnje majniško nedeljo, ko bomo imeli v Lurdesu majniško slovesnost, popoldne ob pol štirihi. Saj boste prišli?"

"To se ve, da! Saj smo tudi božji ljudje, če prav pravijo, da je to hudičeva zemlja."

"Tako se borimo. Zidamo in plačujemo. 14 pesov na mesec za teren. Tisti, ki so bili prvi, so dobili za pol ceneje. Poznejše pa plačujejo kar po 20 \$. Malo pa tudi kopljemo. Samo človek ima včasih smolo. Lani smo sadili veliko krompirja, pa smo ga malo pridelali. Letos smo ga sadili čisto malo, pa bi ga veliko pridelali. Kaj bi? Če bi človek vedež, bi ne bil revež. Tak lep krompir je bil letos in kako

drag. Pa nam je bilo žal denarja za drago seme!"

Stopil sem še okoli vogla in spet stal na slovenskih vratih. "Bog daj. Kaj pa pri vas?" Tako sem pozdravil gospodarja, ki se je prizadeval, da bi stari mizi mlado lice dal.

"Tak lep dan, kaj ne?", tako je menil on, "in me doma najdete. I, seveda. Kaj pa bi zavezano nogo? No, pa ni hudega. Jutri, upam, greš že spet na delo." Našel sem tudi sosedo na obisku.

"Lepo od vas, da pridete, tako so menili. "Saj je tukaj kar lepo in bolje kot na Paternalu. Tam smo dolgo živeli!"

In sem stopil še dalje. Gospa R. je pokukala izza vrat. Čudna prikazen, tako je presodila. Ko je moj pozdrav slišala pa je kar takoj vedela kako in kaj. Na koncu bogatega cvetnega vrtička stoji prijatelj na hišica. Tedaj se je prikazala na pragu še prijateljica, ki je bila slučajno na obisku.

"Takole postopajo te babe, si boste mislili, gospod, ker nas najdete po tujih hišah. In takole postopam že dolgo časa. Človeku po službah izpijejo mozeg in kri in potem ga pustijo, naj živi in umira kakor ga je volja", je menila prijateljica v razgovoru.

"Kar tako pa res ne boste šli, da bi vam prav nič ne postregla. Morda bi vam mogla ponuditi grozd?", je menila gospodinja.

In smo sneli z brajde lep sladke grozd. Prav zadnji je bil.

Žalostno je pokukal izza cvetja "tero" in se pritožil v brambo svojih pravic. Saj je vendar on varuh vrta in ima pravico do prve in do zadnje jagode. Saj več ne zahteva. Takole nekako mu je utegnilo biti v njegovem tičjem sreju.

"Lepa živačka", sem ga presodil. "In zvesta ter pametna", ga je pohvalila gospa. "Pred njim sta prišla kar sama dva taka "tera", tega smo pa kupili. Ona dva sta pa šla spet svojo pot; potepuha pač. Ta se pa zvesto drži hiše in vrta. Imam sedaj eno skušnjo več, da tisti, ki se ti vsiljuje, je malo zanesljiv.

Velja le ne za ptičji rod, temveč tudi za ljudi!"

Tako sem obšel hišo za hišo in še čez železniški tir, da pozvem kako je z Remeem, ki sem ga oni dan našel v bolnici, da pozdravim Grudnove in Makučeve in še drugih družin smo našli na ulici. Tandil in Francia.

"Kar z domačo kapljico bi vam postregla", tako je menila žena v neki hiši. "Veste, smo si doma vino napravili. Samo pokušnje še nismo imeli. Sploh ne vemo, kako je kaj?"

"To se pa kmalu lahko ugotovi. Saj imamo nosove. Ali je za v kozarec, ali bo pa za na solato. Nekaj bo že!" tako sem menil in kar takoj smo se odločili, da pogledamo. Saj sem jaz imel včasih tudi z vinom posla. Kakih pet polovnjakov sem ga premogel v dobri letini.

Toda naša pokušnja je ugotovila, da je v sodu prvovrsten jesih.

"Čudna stvar", je menila gospodinja. "Pa je bil sodček tako zdrav. Poln muškatalčevega duha". Najbrž je pa stvar taka, da so znali sodu pač dati moškato duha, toda vino ni nikaka sentimentalna stvar, ki se zadovolji s parfumom. Hoče tudi pošteno posteljo. To so mu bile pa jesihove doge. Kaj hočemo.

Ti grdo pohujšanje. Tudi marsikateri naš človek, ki je pošten sem prišel, se je v tej deželi pobarabil. Kakor se je dobro vino spridilo v skisanem sodu.

No, pa to ni taka zguba. Saj je vino po isti ceni kot jesih: 30 centov liter; tako smo napravili za ključek tej strokovni ugotovitvi.

"Torej tako! Na Paternal pa le kaj pridite. Saj vedno najdete objavljeno v časopisu kdaj je kje služba božja. Saj imate Duhovno življenje in Slov. list. Ali ne?"

"Šment jih gleda, vse skupaj! Pride vedno s tedensko zamudo. Človek bi v soboto rad vedel, kaj bo novega. Pa pride list v četrtek. No, pa bomo že kaj prišli. V Lurdesu pa prav gotovo pridemo na zadnje nedelje v majniku ob treh in pol. Samo, da nam boste res lepo zapeli."

Hladnik Janez.

KROJAČNICA
MOZETIČ

Nudi cenj. rojakom veliko izbero vsakovrstnega blaga za zimске obleke in površnike, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

Prepričajte se!

Sebastjan Mozetič

5019 - OSORIO - 5025
BUENOS AIRES
(PATERNAL)

Agencija
PUTNIK

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najceneje ladijske listke

Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsakemu potniku preskrbimo kabino in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevode ali pravno zaščito, obrnite se na

AGENCIJO "PUTNIK"

Lastnik: Anton Kolungja

"Na Grévskega trga!... Oh, pa ne da bi bila ona?..."

Prijela jo je za roko, odprla jo in pogledala dlan.

"Črte tvoje dlani mi odkrivajo tvojo usodo", je dejala s prepričevalnim glasom...

Sajzuma je naglo umaknila desnico in jo je zaprla kakor v silni grozi.

"Prepozno!" je nadaljevala Favsta. "Videl sem vse! Videla sem, da si ljubila plakala in trpela. Videla sem, da ti je srce izkrvavelo ob znojju oltarja in da ga je razmesaril škof..."

"Škof", je zastokala ciganka, tresoč se kakor jagmedov lis.

"Da", je rekla Favsta, "škof, tvoj dragi! Jean de Kervilliers!..."

Sajzuma se je z bolestinim jekom zrušila na kolena.

"Ona je! Vedela sem, da je ona!" je zamrmrala Favsta.

Sklonila se je k ciganki, da bi jo vzdignila. A baš tedaj so se odprla vrata in v sobo je stopil mojster Claude.

Favsta ni vztrepetala. Vzravnila se je v vsej svoji višini.

"Česa iščeš tod?" je vprašala.

"Vas!" je odgovoril Claude.

Klavdina je planila k vratom, rekoč:

"Poklicati hočem vaše spremstvo, da vas rešijo tega človeka."

Favsta jo je ustavila.

"Potrpíte", je velela. "Ta mož ima morda kako prošnjo do mene... Go, vori!" se je obrnila h Claudu.

"Moja prošnja je kratka, gospa. Hotel sem vas povabiti, da bi me spremili do starega paviljona, ki stoji na koncu samostanskih vrtov."

"In če nočem, krvnik?"

"Krvnik!" je z grozo osupnila Klavdina.

"Ako nočete, vas moram pri tej priči ubiti."

To reki je izdrl bodalo in se je s hrbtom naslonil na vrata, da mu ne bi ušla.

Opatica je od strahu prebledela kakor mrtič, Favstino obilje pa je ohranilo svoj veličastni izraz.

"Kdo te je poslal gome?" je vprašala.

"Kardinal knez Farneski..."

Favsta se je zdrznila.

"Dobro", je rekla. "Pojdem!..."

Mahnila je Klavdini, naj se ne vznemirja. Nato se je sklonila k Sajzumi in jo je vzdignila s tal.

"Pojdi, ubojčica", ji je zamrmrala na uho. "Pojdi z menoj... Nič več ti ne bo treba trpeti..."

Mojster Claude je z golim bodalom v roki odprl vrata. Favsta je stopila na hodnik in potegnila Sajzumo s seboj. Opatica ji je hotela slediti, toda Claude je zaklenil vrata, rekoč:

"Ostanite tu, gospa, in vedite, da jo zabodem tisti mah, ko začujem vaš klic na pomoč!"

Prestrašena Klavdina je ostala zaklenjena v svoji sobi. Favsta je mirno stopala po hodniku. Claude je korakal za njo, z desnico na ročniku bodala, z očmi nepremično uprtimi v njen hrbet. Za Sajzumo se ni menil. Ko je prišla Favsta do znojja stopnic, se je obrnila h Claudu in mu je velela:

"Vodite me..."

"Stopajte naravnost proti paviljonu", je odgovoril Claude. "In čuvajte se! Pri prvem vzkliku ali pri najmanjšem sumljivem gibu vas ubijem, kakor ste vi ubili moje dete..."

Ihtenje mu je zadrignilo glas.

Favsta je krenila v naznačeno smer. Dospela je do paviljona in je stopila

vanj. Claude je vstopil za njo in je zaprl vrata za seboj.

Farnese, ki se ves ta čas ni ganil z mesta, je bil tako zamišljen, da ni slišal ne škripanja vrat ne pokanja trhljih desk pod koraki prišlecev. Claude se je obrnil k njemu. Ta trenutek je porabila Favsta, da je odvela ciganko v teman kot in ji je rekla z zapovedu. Jojim glasom:

"Ako hočeš ozdraveti od bolesti, v katero te je pahnil verolomni Jean de Kervilliers, ostani tu in miruj. Ne gani se in me črhni, pa naj se zgodi kar koli!"

To zabičevanje je bilo odveč. Cigan-ka je že uzrla kardinala Farneskega; globok trepet je izpreletel vse njeno bitje.

"Črni mož z Grévskega trga!" je zamrmrala. "Oh, zakaj me je strah tega človeka?... Že ko ga gledam se me polašča groza, kakršno sem čutila nekđaj... sam Bog si ga vedi kdaj..."

Favsta se je naglo vrnila v drugi konec dvorane in je sedla v enega iz med zaprašenih, raztrganih in črvivih maslanjačev, ki so svedočili o nekđanjem bogastvu in sedanji bedi, mont, martških benediktink. Njen obraz je postal trd in neprodiren; ajene oči so se svetile z zločestim, neodoljivim bleskom.

Claude se je dotaknil Farneskevega ramena. Kardinal je planil iz mrkih sanj, ki so ga vodile kdo ve kod po globinah minulosti, in je začudeno pogledal okoli sebe. Na kaj je mislil v tej tužobni uri, ko je hotel kaznovati umor z umorom?... Od Favste mu je bila zblodila misel k Violetti, od Violette do njene matere... do ljubimke, ki ga je spremljala v neprestanih mukah njegove vesti...

"Privel sem jo, Svetlost", je rekel Claude. "Evo morilke vašega otroka!"

Šele zdaj je kardinal zagledal Favsto. Njegovo obličje je mahoma dobilo tisti okameneli izraz, za katerim se je skrivalo gorje kakor za krmko.

"Počakaj pred vrati, krvnik", je velel z mirnim glasom. "Kadar bo čas, te pokličem, da izvršiš obsodbo."

Claude je pokorno sklonil glavo. Ko je šel proti vratom, je ustavil oko na Sajzumi, ki je stala v svojem kotu kakor pozabljen kip. Zazdelo se mu je, da bi jo moral odvesti s seboj. Nato je skomignil z ramenji.

"Kaj dé?" je zamrmral. "Zakaj se ne bi izvršila sodba pred pričami?"

Zunaj je sedel na kamni prag, ki ga je prerasčalo zeleno mahovje...

Farnese je nekaj trenutkov molče gledal Favsto.

"Gospa", je izpregovoril nato, "evo vas v moji oblasti. Sklenil sem, da vas usmrtim, kakor človek usmrti divjo zver, brez jeze ali sovraštva, samo zato, da ne more več gristi. Kakšne so vaše pripombe?"

"Kardinal", je odgovorila Favsta, "vaše početje je upor proti vladarici. Samo besedo mi je trebalo reči, pa bi bili moji ljudje prijeli krvnika, s katerim ste se spajdašili, vi, dostojanstvenik Cerkve in potomec knežjega rodu. Toda hotela sem vedeti česa je zmožna vaša drznost. Samo to je vzrok, da sem tu. Prišla sem, brez straže, na milost in nemilost v vaših rokah. Hotela sem priti tako. Zakaj vedite, da pojdem iz te hiše, ne da bi mi bil skrivljen las na glavi... A zdaj govorite."

Kardinalu toliko da ni uplahnil pogum pred to samozavestno gotovostjo, ki je delala Favsto zagonetnejšo in

srašnejšo, nego jo je poznal dotlej. A že se mu je zdramila volja.

"Ni je rešitve za vas — razen ene!" je nadaljeval. "Ko sem klečal pred vami in vpil, da je nedolžna stvarca, ki jo hočete žrtvovati svojim naklepom, moja hči... vidite, takrat sem še mislil, da govorim z vladarico... Prosil sem vas za svoje dete, vi pa ste odgovorili: mrtva je... In tedaj sem sklenil, da umrete tudi vi. Niš vas ne otme iz mojih rok, razen ako dokažete, da ste tistokrat lagali in da moja hči živi..."

Kardinalove oči so se z blaznim polanjanjem uprle v princoso.

"Vaša hči je mrtva", je rekla Favsta z okrutno mirnostjo.

Farnese je zarjovel od bolečine, kakor da sliši to strašno besedo prvičkrat.

"Mrtva", je ponovila. "Hotela sem videti, ali ste vi, moj prvi učenc, premagal človeško slabost dotorej, da bi žrtvovali vse, tudi svoje rodno dete za našo sveto stvar. Da sem vas našla takega, kakor sem upala... kdo ve, Farnese, česa bi bila zmožna za vas! Kdo ve, ali vam ne bi čudež vrnil nje, ki jo objokujete!..."

"Čudež!" se je zagrohotal Farnese. "Čudežev ni več, če so vobče kdaj bili!"

"Kaj veste, kardinal?" je dejala Favsta tako veličanstveno, da je Farnese vztrepetal in omahnil.

"Brezumne sanje!" je rekel zamolklo. "Ne mislite, gospa, da me lahko zazibijete v otroško nado. Moja hči je mrtva in ni je isle, ki bi mi jo mogla vrniti!... Ker pa ste vi hoteli njeno smrt, vzamem jaz vaše življenje!..."

(Nadaljevanje)

ZANIMIVOSTI

ZAJAMČENA ZAKONSKA SREČA

Kako bi bilo mogoče zakon najučinkoviteje zavarovati pred razočaranjem? Neki pariški list, ki je zastavil svojim bralcem to vprašanje, objavlja sedaj nekatere izmed neštevilnih odgovorov, ki jih je prejel.

Eden izmed bralcev meni: "Mlada žena, ne zanemari se v obleki. Nič ne iztrezni moškega tako sigurno in hitro kakor površna frizura, pomekšana nočna halja, nerodni čevlji. Kot zaročenka se svojemu zaročencu gotovo nisi kazala v takšni obliki, kajti tedaj ti je šlo za to, da si ga osvojiš. A še važnejša je naloga, da si osvojeno obdržiš".

Med nasveti ženam je tudi naslednji: "Če opaziš, da se zdi tvojemu možu neka ženska ali mladenka mična, tedaj ne delaj o njej neugodnih opazk. S tem bi dosegla le nasprotni učinek, nego bi ga namepravala. Tudi če ti je mož še tako naklonjen, bo nehote zasumil, da si nevoščiva ali pa ljubosumna. In če je bilo njegovo občudovanje druge ženske morda samo nedolžno boš svojega moža baš s tem, da drugo omalovažuješ, pripravila do nasprotnega mnenja, ki ga morda ne bo niti izdal, a ki bo učinkoval tem

globlje. Zato je za vsako žensko prva zahteva zakonske diplomacije, da ne smatra drugih žensk za grde, temveč za lepe."

Seveda gre tudi na račun moških obilo nasvetov. "Ali se še spominjate, gospod," piše nekdo, "kako viteško ste se trudili za deklet, v katero ste se bili zaljubili? Ali bi vam kdaj prišlo na um da bi pustili damo svojega sreča nositi pakete? Če ste sedeli z njo v kavarni in je pristopila prodajalka cvetja — ali ste morda opustili, da bi svoji prijateljici kupili vrtnico ali nekoliko vijolic? Iz vaše prijateljice je postala vaša zaročenka, iz zaročenke vaša žena. Priznajmo pošteno: ni mogoče, da bi v zakonu vladalo vedno praznično razpoloženje, tudi vsakdanost ima v njem svojo besedo. Treba pa se je potruditi, da daš tudi zakonski vsakdanosti nekaj sijaja. In za to skrbijo male galantnosti najučinkoviteje. Zato, gospod, ostanite tudi kot zakonski mož galantni. Ne hranite svojih galantnosti samo za druge ženske, temveč bodite najgalantnejši napram svoji lastni ženi. S tem si zagotovite svojo zakonsko srečo."

GROBARJI STAVKAJO

Na pokopališču Glasvenin pri Du blinu so zastavkali tamkajšnji gro-

barji, po številu 52 mož, zaradi nizkih mezd. Mrličke, ki so bili tiste dni na vrsti zaradi pokopa, so morali svoji lastnoročno zasuti, da niso ostale jame s krstami odprte.

POROKA PO 65 LETNI ZAROKI

Ljubzenski roman, ki se je začel v dobi francosko - nemške vojne (1870), je zdaj vendar končan. "Pozno se poročata", je duhovnik nagovoril 91 letnega ženina in 87 letno nevesto, "vendar ne prepozno. Lahko se še veselita svoje zakonske sreče, ki sta jo oba zaslužila z zvestobo drug do drugega." Duhovnik je nato spominjal navzočne, kako sta poročena l. 1870 spoznala drug drugega: ranjeni častnik in mlada bolničarka. Pierre Lemoine je bil hudo ranjen in skoraj bi mu bili morali odrezati levo nogo. A zdravnik in poštvovalna bolničarka so ga rešili. Vendar je bil Pierre Lemoine razrešen svoje službe. Prestavili so ga v Pariz, prav tako pa premestili bolničarko Madeleine Hunot tjakaj. Oba sta doživela strašno obleganje Pariza; to in preteklost, je njuno življenje še bolj strnilo. Leta 1871 sta se zaročila. Toda starši Lemoine, ki so bili bogati tovarnarji, niso dovolili, da bi se bil Pierre poročil z Madeleine, ki je bila zdaj prodajalka. Zato so bili pa njeni starši globoko užaljeni in so zahtevali od bečere, da prekine vsakršne zveze z bivšim ženinom. Oba sta slušala svoje starše in sta bila drug drugemu zvesta. Ko so njen umrli starši, je že zdavnaj minila njena mladost. Oba sta odlasala od leta do leta s poroko, vedno ju je ovirala kaka zapreka in slednjič sta se vdala v svojo usodo in sta bila "večni zaročni par". — "Tem lepše od vaju je pa zdaj to," je dejal duhovnik, "da sta se zdaj odločila posvetiti vajino zvezo, ki je prestala obtežljivo preizkušnjo več desetletij." — Oba novoporočena so ljudje navdušeno pozdravljali.

V STARIH ČASIH SO JEDLI BOLJŠI KRUH

Često čujemo pritožbe starejših ljudi, da jedo danes slabši kruh ka-

ko pa v svoji mladosti. Kaj je vzrok? Geslo "čas je zlato" se je uveljavilo v današnji industriji. — Proces vzhajanja kruha se mora kolikor mogoče skrajšati in je v različnih državah nočno delo v pekarnah odpravljeno. Vse to gre seveda na račun dobrega okusa kruha. Stroji tudi ne vplivajo ugodno na njegovo kakovost, kajti ročno delo je pri kruhu brezdvomno nenadomestljivo. Poleg tega pa se je svetovna trgovina usmerila bolj na množino ko na kakovost žita in si pomagajo peki zaradi slabe moke večkrat z manjvrednimi pripomočki, da zboljšajo njegov okus.

V TURČIJI SAMO TURSKI JEZIK

Turški notranji minister je izdal dekret, ki nalaga turškim državljanom, da občejejo med seboj izključno v turškem jeziku. Kdor bo zasačen, da govori kakšen drug jezik, bo kaznovan z globo. Inozemci, ki se poslužujejo svojega jezika, morajo dokazati, da še ne žive dovolj dolgo v Turčiji, da bi se mogli naučiti turščine.

KOLIKO JE NAŠA ZEMLJA STARA

Dandanes poznamo razne metode, s katerimi se da starost nekaterih hribin in starost zemlje natanko določiti. Posebno z nekimi radiju sorodnimi snovmi. Znano je namreč, da se v večjih razdobjih razkrajajo in prehajajo v druge elemente. Ta-

ko n. pr. se razkrajata uran in torij in prehajata v svinec. Ker pa nam je znano, kako dolgo tak proces traja, moremo iz raznih prehodov urana in torija v svinec izračunati starost dotične hribine in iz najstarejše hribine tudi starost našega planeta. Strokovnjaki so izračunali, da je naša zemlja nekako poldrugo milijardo let stara in da je poteklo prav toliko let, odkar je prešla iz kapljivo-tekočega štadija v trdega.

NAJHUJSI STRUP

Več ruskih kemičnih zavodov trenutno proučuje strup iz školjk. V primorskih deželah, kjer je dosti školjk, je zastrupitev s školkami zelo znana bolezen, ki se je ljudje zelo boje, podobno kakor zastrupitev z ribami.

Kakšna je strupena snov, ki povzroča to bolezen, še ni natančno dognano. Poskusi ruskih raziskovalcev so pokazali, da vsi kemični strupi, kar jih do danes poznamo, nimajo niti od daleč tako hudega učinka, na poskusne živali kakor ta strup v najmanjših količinah. Baje jim je uspelo najti tudi strup, ki deluje v protivnem smislu in ki bi se dal torej s pridom uporabljati proti zastrupitvam s školjkami, pred katerimi so bili zdravniki da danes precej brez moči. Zdi se tudi, da se bo dal strup sam v nekih primerih uporabljati kot — zdravilo.

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje —

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živ

reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

MODERNO ZDRAVILIŠČE V VSAKEM SLUCAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v tem zdravilišču specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVIČ sprejemamo bolnike v popolno oskrbo in sicer po jako zmernih cenah. . . . Izvršujemo tudi operacije . . . Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko.

TALCAHUANO 1060 Ordinira vsak dan od 5. do 8. ure

CARIČIN LJUBLJENEC

Zgodovinski roman

Nadaljevanje 31.

"Ker pa ta gospa pozna večji del plemstva in dobre družbe, se ji je posrečilo, namestiti doslej že velik del nezaposlenih deklet."

Gospa Nelidova se zadovoljuje z majhnim honorarjem. Stara je približno 60 let. V Moskvi ne vedo o njej nič slabega, nasprotno, informacije so zelo dobre in častne."

V salonu gospe Nelidove je bilo danes, kakor vsak dan, mnogo dela. Gospodarica je sedela za svojo veliko pisalno mizo, pokrito z množico papirja. Dekleta, ki so iskale službe, so stale okoli nje.

Gospa Nelidova je bila zaposlena trenutno s četvorico mladih deklet. Vpisovala je v svojo veliko knjigo njih naslove. Potem zapre knjigo ter se obrne k deklicam rekoč nekako otožno:

Trenutno žalibog nimam ničesar za vas, moje dame. Sploh je zdaj zelo težko dobiti službo. Vse ste rojene Rusinje, v najfinjših rodbinah pa vlada običaj, sprejemati samo Francozinje v hišo. No, pa pridite za nekaj dni še enkrat. Mogoče vam bom med tem kaj preskrbel."

Dekleta skomignjejo nekam otožno z rameni ter odidejo. Gospa Nelidova jih spremi do vrat. Ko se je vrnila, pa opazi, da sedi v kotu še vedno neka mlada deklica, kakor da sploh nima namena oditi.

"Gospodična Elizabeta!" vzklikne gospa začudeno. "Tudi za vas velja, kar sem rekla ostalim. Zelo mi je žal, tembolj, ker že dva tedna

hodite k meni. Žalibog nimam zdaj niti enega mesta."

Dekle vstane. Z naglo kretnjo odgrne žalni pajčolan, ki je pokrival obraz ter pokaže prekrasne oči, polne solz.

"Madame!" vzklikne deklet in sklene svoje roke, "ne morem tako oditi od vas. Razumete, ne morem!"

Ko je govorila te besede, so ji debele solze polzele po prekrasnem obrazu.

"Madame", nadaljuje mlado deklet, "vse te mlade dame, ki ste jih pravkar odpravili, niso v tako žalostnem položaju, kakor jaz. Za njih se brigajo starši, bratje, prijatelji. Jaz pa sem popolnoma sama v Petrogradu, na nikogar se ne morem obrniti, da bi mi pomagal. Reditelji so mi umrli, ko sem bila še otrok, ded pa, s katerim sem doslej živela je tudi nedavno — menda umrl."

"Madame, stanujem v podzemeljski sobi neke hiše, katerega praga bi sicer nikdar ne prestopila. Videla in doživela sem mnogo stvari, o katerih preje nisem niti sanjala. Doživela sem mnogo grdih in odurnih stvari!"

"Govoriti hočem z vami popolnoma odkrito, jaz stradam! Že tri dni nisem jedla ničesar!"

"Pred nekoliko dnevi sem za svojo zadnjo kopejko kupila kruha. Če mi danes ne najdete mesta, mi ne preostane drugega, kakor da skočim v Nevo, ali pa — da se vržem v naročje moškim, ki me preganjajo in napadajo s svojimi ponudbami."

Jecijajoče klone deklet na mizo. Ginjena je motrila gospa Nelidova

lepo, obupano deklet, katero je usoda vrgla na rob prepada in ji nežno pogladi krasne lase.

"Umirite se, otrok moj", reče plemenito. "Ne bo vam treba skočiti v Nevo, niti ne boste prisiljeni prodajati svojega telesa. Pomagala vam bom! Kako vam je ime?"

"Elizabeta Zorn."

"Ah, nemško ime? Torej ste Nemka?"

"Torej se imenujete po materi, in ne po očetu?" vpraša gospa Nelidova.

Temna rdečica oblije Elizabetin obraz. "Madame", reče, "so slučajni, ko se človeku v najzgodnejši mladosti odvzamejo vse pravice, in mu svet ne da niti očetovega imena! Tako nesrečno bitje sem jaz."

"Pravite, da vas je ded vzgojil? Česa vas je naučil?"

"Oh, madame, moj ded je bil izvanreden človek! Ni mi dal samo splošne izobrazbe, temveč naučil me je tudi nemškega, francoskega in angleškega jezika. Poučeval me je tudi v glazbi, in igranju glasovir in harfo. Poznam prirodno vedo in astronomijo, seveda pa se razumem tudi na gospodinjstvo."

Gospa Nelidova ne odgovori takoj. Videlo se je, da se bavi z neko čudno mislijo. Vprašujoče je zrla v Elizabetin obraz, motrila je njene oči, kakor da hoče prečitati, kaj se godi v njeni duši, potem spregovori:

"Imam za vas mesto! In to prav izvanredno mesto! Med stoltnami mladimi deklet nisem našla niti ene, ki bi za to mesto bila sposobna!"

"Mesto je združeno pač z veliki-

mi zahtevami, kaj ne?" vpraša Elizabeta. "oh, mili Bog, potem tudi jaz ne bom mogla zadovoljiti. — Vi veste, da rada delam, toda ako pravite, da so se vam zdele vse ostale deklee za to mesto nesposobne, kako naj bom potem jaz dobra?"

"Drago dete", reče madame Nelidova, "vi prihajate k meni že 14 dni in navzlic temu, da mi niste povedali svoje preteklosti, sem prepričana, da ste iz fine rodbine."

"Iz fine rodbine", vzdihne deklet, "moja rodbina je spadala med prve v deželi. In kljub temu, kakor vidite, sem zdaj v tako obupnem položaju!"

"Zberite se", jo je mirila gospa Nelidova. "Nočem vas razburiti. Razložiti vam hočem kakšna je omenjena služba."

Gospa Nelidova sede, in prične: "Pred nekajimi tremi tedni pozvonil nekega večera nekdo na vratih moje hiše. Služkinja odpre in mi sporoči, da želi neki gospod v zelo važni zadevi govoriti z menoj."

"Seveda sem ga takoj sprejela. Služkinja ga je peljala v salon, kamor sem tudi sama odšla. Kakšen vtis je ta gospod napravil name in kako me je prepričal o poštenosti svoje stvari, radi katere je prišel k meni, tega vam draga Elizabeta ne morem povedati. — O njegovi osebi ne boste zvedeli ničesar, kljub temu, da je prav on tisti, ki vas bo sprejel v svojo službo in ki vas bo točno plačal."

"Po vsem tem tega gospoda ne bom nikdar videla!" vpraša Elizabeta začudeno.

"Tako je. Nikdar ga ne boste videli, vendar pa se bo vedno brigal

za vse. Ta gospod ima namreč otroka", nadaljuje gospa Nelidova, "majhno dekletce, staro šele nekoliko mesecev. V kakšni rodbinski zvezi stoji ta gospod z otrokom, mi ni znano, a če bi tudi vedela, ne bi smela tega povedati. Vem samo toliko, in za to jamčim, da bo, če sprejmete to mesto in otroka vzgojite, za vse vaše bodoče življenje preskrbljeno."

"V okolici Petrograda je najel ta gospod malo hišico. Tam živi zdaj to dete pod nadzorstvom neke služkinje, ki se briga za malo Katarino..."

"Katarino?" vzklikne Elizabeta Zorn in bilo je kakor da je zadržala pri tem imenu. "Dete se torej imenuje Katarina?"

"Kaj se vam zdi to čudno?" vpraša gospa Nelidova. — "Odkar je naša vladarica Katarina, se mnogokrat daje njeno ime ženski deci. Toda zakaj ste prebledeli?"

Elizabeta podpre glavo z roko. "Nekoč sem z neko Katarino", reče Elizabeta "imela mnogo opravka, veliko sem radi nje pretrpela in mnogo mi je ugrabila!"

"Oni gospod mi je torej naročil", nadaljuje gospa Nelidova "da mu poiščem mlado damo, ki bi mogla prevzeti vzgojo tega otroka. Biti mora popolnoma samostojna, ker bo on, ki je edini sorodnik male Katarine, prihajal samo enkrat na mesec pogledat, kako je otroku."

"A tedaj, ko bo prihajal, ga bom spoznala?" vpraša Elizabeta.

"Niti takrat!" odvrne smejaše se gospa Nelidova. "Prav to je pogoj vašega nameščenja, da morate vsakega sedmega v mesecu ob štirih

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

TARIFA REDUCIDA

RAZNO

FRANK SAKSER UMRLE

Frank Sakser, ki je mnogo stari za slovenske izseljence v Severni Ameriki in bil z njimi tesno združen, je 31. marca t. l. v 78 letu starosti v Št. Vidu pri Ljubljani umrl. Rodil es je kot sin kavarnarja in slaščičarja Ivana Sakserja 1. dec. 1859 v Ljubljani. Oče je bil rodom Švicar, mati Helena pa iz Št. Ruperta na Dolenjskem.

Po dovršeni osnovni šoli in treh gimnazijskih razredih je vstopil kot vajenec v Narodno tiskarno, kjer je delal več let; nato pri Edinosti v Trstu in pri tvrdki Klajnmeyer & Bamberg v Ljubljani. Nato je začel potovati. Prehodil je vso vzhodno Švico in del Bavarske. Pozneje je zopet vstopil v službo v tiskarno J. Kraja, kjer je ostal do svojega odhoda v Ameriko 1892 leta.

Frank Sakser najbolj znana osebnost med ameriškimi Slovenci je izdajal "Glas Naroda", prodajal knjige, posedoval veliko pomorsko agencijo in se veliko pečal tudi z bančnimi posli. Zaradi svetovne vojne in ustavljenega naseljevanja

po vojni so podjetja, kakor je bilo Sakserjevo, v prometu zelo nazadovale in denarne pošiljatve naših rojakov v stari kraj so postale jako redke, v prod ji vozni listkov pa je Sakserju zelo škodoval Frank Zotti. Skušal mu je škodovati tudi z ustanovitvijo slovenskega dnevnika, ki sta ga urejevala Zvonko Novak in Anton Šabec.

Sakserjeva banka (Sakser State Bank), ki je torej vsled zmanjšanja prometa in drugih vzrokov, ki jih je prinesla kriza, prenehala poslovati. Zdaj je že likvidirana in vlagatelji so dobili 75%, torej znatno več kot pa dobe ali so dobili povprečno v drugih propadlih bankah. Vendar pa je propad te banke zelo porazno vplival na slovensko kolonijo in mnogo naših rojakov je bilo občutno prizadetih.

Frank Sakser je posebno v mlajših letih v slovenski ameriški javnosti veliko deloval. V starem kraju so ga oglašali za voditelja ameriških Slovencev. Za Dom slepih je nabral s pomočjo svojega lista med rojaki nad pol milijona dinarjev. Med svetovno vojno je načeloval Slovenski ligi, ki je delovala za ustanovitev Jugoslavije na podlagi Pašičeve Krfske deklaracije.

Načelno je bil pokojni Frank Sakser liberalec, kakršne smo na Slovenskem poznali v dr. Tavčarjevih in Hribarjevih časih. Bil je konservativce, narodnjak in poštenjak.

Bil je dvakrat poročen, toda tudi zadnja žena mu je umrla.

Pred sedmimi leti se je vrnil v Ljubljano ubog in izčrpan, kjer ga je sedaj rešila smrt.

Pokojni Sakser zapušča sina Franka, ki je upravitelj "Glasa Naroda" v New Yorku.

Naj počiva v miru v domači zemlji!

DROBNE VESTI

Hiša in gospodarska poslopja so pogorela družini Katarine Češkut v Mirni. Škoda znaša 5000 lir. Samo pogumu gasilcev gre hvala, da se požar ni razširil tudi na sosedne poslopja. Češkuti pa so občutno oškodovani, ker jim je zgorela vsa krma in mnogo pirdelkov. Živino in hišno opravo pa so še pravčasno rešili. Zavarovalna vsota pa krije vso nastalo škodo. — Hud požar je puščal tudi po Prvačini, kjer je uničil gospodarsko poslopje Jožefa Prevšeka, čeravno se je predvsem orožništvo silno trudilo, da ogenj pogasi. Nastala škoda presega lir 10.000, ki pa niso krite z nobeno zavarovalnico. Nedaleč od Prevšekovega posestva je izbruhnil ogenj tudi v poslopju Ivana Bezeta, toda ognjegaseci so požar obvladali, tako da škoda ni tako velika.

V Komnu je bil aretiran neki Anton Jerič, star 60 let, stanujoč v Gabrovici. Očitajo mu, da je nosil orožje, čeravno ni imel za to dovoljenja in da je poškodoval nekega Jožefa Furlana, starega 59 let. Furlan je Jeriča naznanil oblastem ter dodal, da je nastal med njima prepir v gostilni Bandel iz ničevnih razlogov. Jerič je Furlanu zdrobil prste na roki, tako da je moral Furlan v bolnišnico, kjer so mu ranjeno odrezali.

Nove najvišje cene so nabili po vsej Julijski Krajini. Kruh stane sedaj 2 liri kg boljši, od 1.50 do 1.80 lire srednji in slabši, surovo maslo boljše vrste 12.50 lir kg karva 32 lir kg, suh tižol 1.90 lir kg, turščična moka 1.75 lir kg, sir Gorgonzola 8.50 lir kg, drugi domači siri do največ 9 lir kg, domača slanina 8.15 lir kg, kravje mleko 0.80 lir liter, olivno olje 8.40 lir liter, za sveža jajca se cenik sproti določa, uvožena jajca pol lire komad, telecina živa tehtnica 2.80 lir kg, tele-

tina v klavnici 6.60 lir kg, kravje meso od 3.80 do 5.50 lir kg, volji živi po 380 lir 100 kg, volovsko meso od 6.40 do 8.80 lir kg, svinjina od 8 do 12 lir kg. Cenik obsega vsega nad 500 posameznih pridelkov. Navzljie silno strogim kaznim, ki pa deajo po onih, ki se cenika ne drže, se vedno bolj množijo primeri, da trgovci prodajajo na tihem blago po mnogo višjih cenah, ker so nekateri pridelki tako redki, da so premožnejši pripravljeni za nje plačati vsako ceno. Če pa hoče kdo kupovati po predpisanih cenah, mu trgovce običajno pove, da tega blaga nima.

OBJAVE KR. POSLANIŠTVA

Kr. poslaništvo išče naslednje izseljence in prosi, da se zglase pri navedenem poslaništvu:

Pavo Budiselić, srez Slav. Požega,

Božo Lisac, iz kraja Lički Osik, selo Mušaluk,

Franjo Kanoti, iz Donje Dubrave,

Florijan Gradinšek, star 29 let. Če bi pa kdo od naših rojakov vedel za naslov katerih zgoraj navedenih izseljencev je vljudno naprosen, da ga sporoči našem poslaništvu.

POZOR

Naznanjam, da sem otvoril v svojih lastnih prostorih

ČREVIJARNICO "EMILIO"

kjer imam v zalogi veliko izbero črevljev za dečke in deklice. Izdelujem nove ter sprejemam tudi v popravilo.

Tobakarno — Prodajo igrač — Šolskih potrebščin

Lastnik **EMIL ŽIVEC**

OSORIO 5085

PATERNAL, Bs. Aires

POZOR

IZKUŠENA BĀBICA Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo. ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Bueno Orden 3389
Buenos Aires

INSTTUTO - DENTAL POPULAR

2261 - Av. SAN MARTIN - 2261

Pregled brezplačno

Sprejemanje od 9—11 ure in od 3—9 pop.

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—
Nov način in različne vrste stavljanja zob.

popoldne oditi ter se smete vrniti v vilo šele ob desetih zvečer."

"Toda otrok bo stal sam!"

"Ne", odgovori madame Nelidova, "služkinja, ki ostane v hiši, bo zanj skrbela. Vršila bo vse težje posle. Izyanredna kuharica je, in ji morete v vsakem oziru zaupati. Kdo je njen gospodar, kako se imenuje dete in iz kakšne je rodbine, tega vam pa ne bo nikdar povedala."

"Toda ubogo dete mora vendar imeti kako ime", vzklikne Elizabeta z odkritim zanimanjem. "Če me dete naenkrat vpraša, kako se piše in kdo so starši, kaj naj mu tedaj odgovorim?"

"Prav to je ono, o čemer hočem z vami govoriti", reče gospa Nelidova. "Ali veste, kakšno plačo boste imeli? Dobivali boste letno 5000 rubljev; ta denar vam je tako gotov, kakor da vam je obljubljen iz carskega kabineta. Sama sem se prepričala, da je plača za prvih dvajset let naložena v državni banki."

"Pet tisoč rubljev?" vzklikne Elizabeta začudeno, na obrazu pa se ji pojavi izraz suma in nezaupanja. "Pet tisoč rubljev plače vzgojiteljici?" reče vznemirjena. — "Madame, tu gre za kako nepošteno stvar. Vi mi nekaj prikrivate."

"Morda je stvar res skrivnostna", reče gospa Nelidova in se pomakne bliže, morda — zanesljivo — ne vem ničesar. — Gre za to, da odgojite dete iz plemenite rodbine. Ali morete prevzeti?"

Elizabeta je molčala. Gospa Nelidova pa reče, naglašujoč vsako besedo:

"Mati tega otroka je brezdvom-

no nevednica, ker ne izpolnjuje svete svoje materinske dolžnosti. Toda vi boste otroku nadomestili mater, da ga vzljubite z odkritim sreem. To ni zločin, če tudi se vse godi tako skrivnostno.

"Naj govorim z vami popolnoma odkrito", nadaljuje gospa Nelidova, "ni samo potrebno, da se za dete brigade kakor mati, temveč je treba, da tudi pred svetom to dete priznate za vašel. Zdaj veste, zakaj je to mesto plačano tako dobro."

Elizabeta vstane. "Obraz ji je zardel.

"Madame!" vzklikne. "Teško se odločim. Res je, pet tisoč rubljev letno. Pred pol ure bi o taki svotini ni sanjala! — Toda to, kar se od mene zahteva, ni lahko. Seveda je to samo služba. Biti nežnemu otroku vzgojiteljica, to je služba, katere se ne bojim! Ta posel bi me zelo veselil. — Toda dati detetu tudi svoje pošteno ime! Nisem poročena! Dekle sem še. In ni treba posebej naglašati, da bi senca greha padla name in me spremljala vse moje življenje! Zdi se mi, da bi s sprejemom te službe sama sebe onečastila!"

"Samo v enem slučaju!" reče gospa Nelidova pvošem mirno.

"V katerem?"

"Samo, če morate komu na svetu o sebi polagati račun!"

Elizabeta umolkne in povesi glavo.

"Mogoče je", pravi madame Nelidova, "da imate zaročena! Če je temu tako, potem vam bo gotovo težko sprejeti to mesto. Zato mi odgovorite odkrito: ali imate moške-

ga, ki ima na vas pravico?"

Elizabeta Zorn je sople težko.

"Ni ga moškega, ki bi imel kake pravice!" odgovori ona. "Hvaža vam, da ste me to vprašali in me spomnili, da lahko delam, kar se mi izljubi! Popolnoma sama sem na svetu. Če ne spremem tega mesta, moram še nadalje živeti v največjem siromaštvu."

"Mesto sprejemem, gospa! — Pripravljena sem še danes nastopiti. Ali vam je treba morda še prej obvestiti gospoda?"

"Ne", odgovori gospa Nelidova, "ni potrebno. Imam nalog izbrati najsposobnejšo izmed dam, ki pridejo k meni."

"Čujte, gospodična Zorn, pojdite danes zvečer ob sedmi uri na cesto, ki vodi v carsko sejo. Našli boste takoj ob grajskih vratih zaprto kočijo. Rekl boste kočijažu geslo: 'Živela mala Katarina!' pa vas bo v eni uri pripeljal na mesto."

"Kar se tiče plače, jo dobite takoj ko pridete na novo mesto v vilo."

"In kdaj bo prvič prišel moj gospodar?" vpraša mlado dekle.

"Danes je 24. oktobra", odgovori gospa Nelidova in pogleda na koledar. "Sedmega novembra ob štirih popoldne boste morali prvič oditi iz hiše. In ne pozabite, da se pred 10. uro zvečer ne smete vrniti."

"Ne bom pozabila", reče Elizabeta. "Gospa Nelidova, prav lepa vam hvala za vaše zaupanje. Niti ne slutite, kako zelo sem bila obupana. Ne bi vedela kaj početi, če bi odšla brez službe iz vaše hiše!"

Gospa Nelidova objame Eliza-

beta.

"Zbogom, Elizabeta!" ji reče "Prepričana sem, da ste dobrega srca in da boste mali Katarini dobro mati. Če sem izbrala vas, nisem storila tega samo radi vas, temveč tudi radi onega, ki mi je dal ta nalog!"

"Madame, zgubila sem vse na svetu, kar mi je bilo drago. Če bom našla zdaj v tej hiši zavetišče, kjer se bom mogla skriti pred tem svetom, bom srečna ter bom živela samo še svojim spominom in mali Katarini."

Elizabeta Zorn še enkrat stisne roko častitljivi ženi, kateri je bila hvaležna za svojo rešitev. Potem vstane in hitrih korakov odide iz hiše.

31. POGlavJE

Sirota

Elizabeta je hitela po petrograjskih ulicah v svoje stanovanje, ki ga je imela v predmestju, v neki stari, veliki hiši. Čitatelj je brezdvomno že opazil, da se Elizabeta Zorn imenuje pravzaprav Elizabeta Voroneov, nekdanja zaročenka Potemkinova.

Zapustili smo to lepo dekle v onem trenutku, ko se ji je posrečilo pobegniti skupno z lepo kozakinjo Livijo iz Orlove hiše.

Sledil je potem divji beg s Pugačevom in z Livijo po mrzli Nevi. Toda vsa ta prizadevanja bi ne koristila, če bi se Orlov ne ustrašil silne podobnosti Pugačeva z umorjenim carjem, in da ni ukazal preganjanja ustaviti.

Zdaj ne bi bilo težko doseči obalo. V najbližji kmetški hiši ob obali so našli zavetišče. — Obe devoj-

ki sta bili radi večkega napora popolnoma izčrpani. Bilo je treba pomiriti razburjene živce, preden so mogli ukrepati o nadaljnjem.

Kmalu pa je začel Pugačev priganjati k odhodu. — Mladi kozak je hrepenel po svoji lepi pustinji in želel, da bi bila lepa njegova zaročenka čim prej, na njegovem domu, na varnem. Zato je prosil, da odrinejo, bodi si z Elizabeto, ali brez nje.

Kako je bila Livija srečna, če bi se ne bilo treba ločiti z Elizabeto! Toda prijateljici sta se morali ločiti.

Elizabeta je dobila vabilo, naj gre z njima v pustinjo in naj ostane pri njih. Odbila pa je to gostoljubnost kljub temu, da ji je Livija solznih oči zatrjevala, da ne bo obžalovala, da je zamejala Petrograd s stepo, ker jo bodo sprejeli, kakor kraljico.

Elizabeta se je odločila da se vrne v Petrograd. Prvič radi tega, ker ni hotela biti nikomur v nadlego, drugič pa — nekaj tajnega jo je vlekle v Petrograd z upanjem, da bo mogla od Potemkina dobiti pojasnila za vse te skrivnostne zgodbe, ki so jo vznemirjevale v zadnjem času.

Ta nada pa se ji ni izpolnila. Nasprotno, doživela je bridko razočaranje.

Nikdar ni videla Potemkina. Bil je ves čas s carico v Carskojem Selu. Toda čim manj ga je videla, tem več je o njem slišala. In vse to jo je gnalo v obup, trgalo ji je sree, uničilo sanje njene mladosti in ji je vzelo poslednjo vero v dobroto in zvestobo človeštva. Nadaljevanje.